

RAPPORT

PLANERINGSINSATSER FÖR LIS

LÄNSSTYRELSENS RAPPORTSERIE
ISSN 1103-8209, Meddelande 2014:15
Ärendenummer 408-5038-13

Vi är rättsgaranter, kunskapsförmedlare och samhällsbyggare. Vi jobbar med landsbygdens utveckling.

FÖRORD

Möjligheten att använda landsbygdsutveckling som särskilt skäl vid upphävande av eller dispens från strandskyddet infördes i lagstiftningen 2009 (landsbygdsutveckling i strandnära läge, LIS). Det har setts som en utvecklingsfråga i inlandskommuner med minskande invånarantal men med stor tillgång på stränder.

Länets kommuner har arbetat med LIS-planering där förutsättningar och slutsatser ser olika ut. Därför har det varit viktigt att föra samtal om begreppen landsbygd, landsbygdsutveckling och möjligheten att använda LIS samt ta fram regionala bilder som stöd för fortsatt utveckling och hantering av frågan.

Regionala bilder som visas i rapporten utgör även bilagor. Utöver de som visas i rapporten återfinns ett flertal andra regionala bilder som bilagor; se lista i rapporten.

Projektet har letts av Länsstyrelsen genom funktionen för Hållbar samhällsplanering under Samhällsutvecklingsenheten. Samtliga länets kommuner (Alvesta, Lessebo, Ljungby, Markaryd, Tingsryd, Uppvidinge och Älmhult) har deltagit i projektet, liksom Länsstyrelsens funktion för Tillväxt och Landsbygd under Landsbygdsenheten.

Rapporten är författad av Patrik Karlsson, Länsstyrelsen, som även tagit fram de regionala bilderna.

Lennart Johansson
länsråd

Lars Hederström
länsarkitekt

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Förord	3
Bakgrund.....	5
Motiv	5
Syfte	5
Målssättning	5
Beskrivning av projektprocess	6
Genomförda aktiviteter.....	6
Regionala aspekter.....	10
Samsyn kring begreppen landsbygd och landsbygdsutveckling...	10
Skiftande angreppssätt på LIS	11
Landsbygdsutveckling beroende av tät- och småorter	13
Framtagande av planeringsunderlag.....	16
Historisk utveckling av tillgänglighet till service	20
Förutsättningar för LIS.....	23
Motivering av <i>landsbygdsutveckling</i>	23
Strategi för <i>landsbygdsutveckling</i>	24
Slutsatser	26
Ekonomisk redovisning	27
Ansökta och beviljade medel	27
Tidredovisning	27
Utlägg/kostnader	27
Resultat.....	27
Bilagor.....	28
Ekonomisk rapport.....	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Bilagda dokument från träffar	28
Bilagda regionala bilder.....	28

BAKGRUND

Till och med 2016 finns möjlighet att ansöka om stöd till planeringsinsats för landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS). Bakgrunden är den förordning (SFS 2012:545) som utfärdades den 9 augusti 2012 och som föreskriver möjligheter till stödinsatser för klarläggande om LIS-områden.

I Kronobergs län hade i augusti 2012 fem kommuner en laga kraftvunnen översiktsplan med utpekande av områden för LIS. I processen fram till en antagen översiktsplan har Länsstyrelsen och kommunerna i en del fall haft olika syn på landsbygd och landsbygdsutveckling. Det har även konstaterats stora skillnader mellan kommunernas angreppssätt vid utpekande. Behovet om att diskutera LIS och skapa länsövergripande planeringsunderlag var utgångspunkten för en ansökan om stöd.

I november 2012 informerade Länsstyrelsen länets kommuner om avsikten att ansöka om medel för att starta ett projekt. Länets samtliga kommuner visade intresse och skrev en avsiktsförklaring om avsättning av personella resurser för deltagande i projektet.

Länsstyrelsen ansökte i januari 2013 om stöd till planeringsinsatser för LIS och i april 2013 beviljade Boverket stöd enligt ansökan.

MOTIV

Projektets inledande syfte och målsättning var:

Syfte

Projektet syftar till att

- skapa samsyn i länet kring begreppen *landsbygd* och *landsbygdsutveckling*
- klargöra förutsättningar för LIS i länet
- klargöra vad som krävs vid utpekande av ett LIS-område
- skapa planeringsunderlag att använda vid framtida LIS-planering i länet

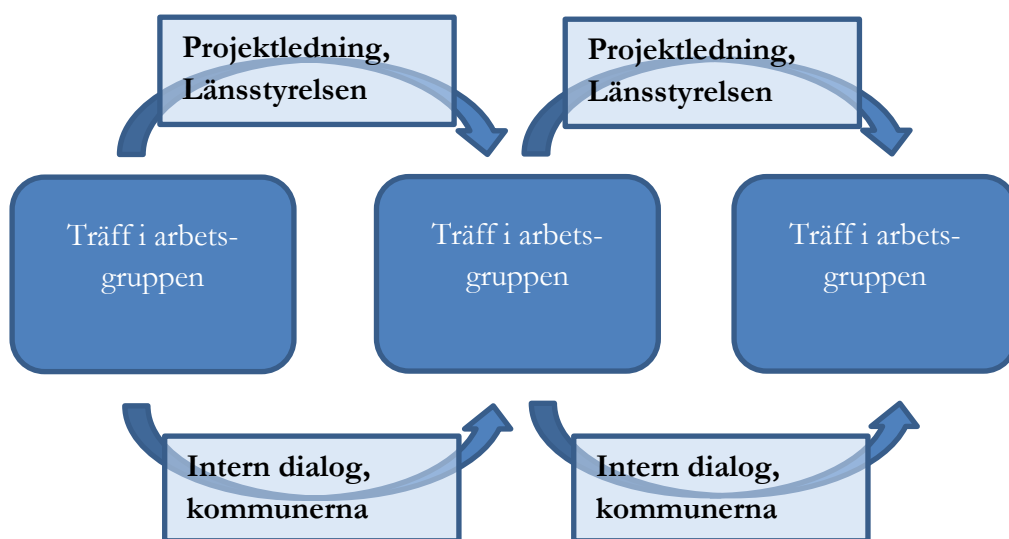
Målsättning

Projektets målsättning är att såväl processen kring framtagandet som redovisningen av ett specificerat LIS-planeringsunderlag ska ge en regional samsyn kring *landsbygd*, *landsbygdsutveckling* och LIS. Vid kommande LIS-planering har kommunerna ett länsövergripande och läns specifikt planeringsunderlag som ska vara ett stöd i processen.

BESKRIVNING AV PROJEKTPROCESS

Projektledning har legat på Länsstyrelsen. Gruppen har bestått av Länsstyrelsens projektledning (på funktionen för Hållbar samhällsplanering och boende), Länsstyrelsens landsbygdsenhet samt representanter var från länets kommuner.

Arbetsprocessen har haft upplägg enligt följande schematiska diagram;

Genomförda aktiviteter

Juni 2013

Projektet inleddes i juni 2013 med en träff där tjänstemän och politiker hos länets kommuner bjudits in.

- Representanter från samtliga kommuner utom en hade möjlighet att närvara.
- Agenda
 - Bakgrund
 - LIS i kommunernas ÖP
 - Vad vill vi åstadkomma i projektet
 - Översynen av det utvidgade strandskyddet
- Åtgärder till nästa träff
 - Kommuninterna dialoger om förväntningar på projektet samt frågeställningar och program med LIS

September 2013

Till träffen i september 2013 skulle kommunrepresentanterna hållit interna dialogmöten (se föregående punkt). Återrapporteringen gav flera intressanta diskussioner, bland annat om skillnader i Länsstyrelsens hantering av dispens och upphävande, att landsbygd och landsbygdsutveckling är relativt, hur LIS utanför LIS-område hanteras samt behov av underlag om förutsättningar för planering (såsom service, befolkning, fastighetspriser etc.).

- Representanter från samtliga kommuner utom en deltog.
- Agenda
 - Kommun för kommun (återrapportering)
 - Diskussion om LIS; gemensamma nämnare och önskemål om planeringsunderlag
 - Reflektioner
- Åtgärder till nästa träff
 - Inskickande av underlag för sammanställning av kommunernas inspel samt önskemål

Oktober 2013

Vid träffen i oktober presenterades en sammanställning av inkomna yttranden från föregående träff. Tydliga förhoppningar/förväntningar finns och två som återkommer är:

- ✓ att hanteringen av bygglov/planer inom LIS-område ska förenklas/göras smidigare genom tydliga riktlinjer,
- ✓ att det ska bli en samordnad hantering av ärenden hos Länsstyrelsen (dispenser/upphävanden)

Vidare presenterades Boverkets och Naturvårdverkets rapport om utvärdering av strandskyddsreglerna.

- Representanter från samtliga kommuner utom två deltog.
- Agenda
 - Återkoppling på inkomna kommunyttranden
 - Diskussion om planeringsunderlag
 - Hur går vi vidare
- Åtgärder till nästa träff
 - Kommunerna undersöker förutsättningar för LIS i anslutning till de tätorter som finns inom "buffertzonen för stråk"; i synnerhet för de med negativ befolkningsutveckling
 - Länsstyrelsen intensifierar arbetet med underlag

Februari 2014

Mellan oktober 2013 och januari 2014 arbetade Länsstyrelsen med framtagande av planeringsunderlag; från inköp av data till färdiga utkast för analys.

Vid träffen i februari lyfte kommunrepresentanter exempel på de analyser om potentialen i tätorter med negativ befolkningsutveckling. Punkter som framkom var bland annat:

- ✓ att det krävs (övergripande) strategi för landsbygdsutveckling som utgångspunkt i arbetet med planering för LIS,
- ✓ att det bör vara en långsiktig tanke med LIS, för att kunna få en vägledande ÖP,
- ✓ att bland annat kommersiell och kommunal service bör vara en viktig utgångspunkt för LIS
- Agenda
 - Diskussion kring landsbygdsutveckling och LIS
 - Diskussion om planeringsunderlag
 - Hur går vi vidare
- Åtgärder till nästa träff
 - Länsstyrelsen återkommer när utkast till projektrapport och slutresultat är klart för samråd.

April 2014

Diskussion dels om utkast till planeringsunderlag och rapport, dels om avslutande delen av projektet.

Deltagare i projektet Planeringsinsatser för LIS

2013-06-19 2013-09-19 2013-10-23 2014-02-13 2014-04-23

Uppvidinge kommun	Annie Öhman	x	x	x	x	
	Ingemar Hugosson	x				
Lessebo kommun	Kjell Kågestad	x		x	x	
	Bertil Bengtsson	x				
Tingsryds kommun	Birgitta Holgersson	x	x			
	Emmy Wallmark		x	x	x	x
Växjö kommun	Mario Jonic	x	x	x	x	x
Alvesta kommun	Johan Gustavsson		x		x	x
Älmhults kommun	Mathias Karlsson	x				
	Paul Robertsson		x	x		
	Rebecca Martinsson				x	
	Sunna Pfeiffer				x	
Markaryds kommun	Peter Robertsson	x	x			
Ljungby kommun	Anna Aracsy	x	x	x	x	
	Ulla Gunnarsson	x				x
Länsstyrelsen	Patrik Karlsson	x	x	x	x	x
	Lars Hederström	x	x	x	x	x
	Allan Karlsson	x	x	x	x	x
	Maria Lönnqvist	x				
	Gunnel Henriksson	x				x

REGIONALA ASPEKTER

Samsyn kring begreppen landsbygd och landsbygdsutveckling

Relativt tidigt kunde vi konstatera att vi under projektiden inte skulle kunna skapa samsyn kring begreppen *landsbygd* och *landsbygdsutveckling*. Dessa begrepp är enligt rådande lagstiftning upp till kommunerna att definiera och inställningen från kommunernas sida är, att kommunernas skilda förutsättningar även medför skilda uppfattning om begreppens uttryck vid planläggning. Den regionala enhetligheten över kommungräns åligger det istället Länsstyrelsen att bevaka genom vägledning till kommunerna.

Flertalet kommuner uttrycker tydligt uppfattningen att även enstaka en- och tvåbostadshus är landsbygdsutveckling. Utanför de expansiva tätortsområdena arbetar flera kommuner med att motverka en negativ befolkningsutveckling. I de lägena är varje nybyggt bostadshus, varje behållen kommuninvånare och varje inflyttad person landsbygdsutveckling genom underlag för såväl kommersiell som kommunal service.

Landsbygd har i laga kraftvunna översiktsplaner följande definition;

Ljungby kommun: hela kommunen utom Ljungby stad¹

Uppvidinge kommun: hela kommunen²

Tingsryds kommun: hela kommunen (ej uttalat i klartext)

Älmhults kommun: utgår från SCB:s definition för att avgränsa tätorter (> 200 invånare max 200 m emellan) och övriga markområden utgör således landsbygd³

Alvesta kommun: hela kommunen (frångår kommunens landsbygdsprogram)⁴

Markaryds kommun: ej definierat

Landsbygd har i ej laga kraftvunna översiktsplaner följande definition;

Växjö kommun: hela kommunen förutom avgränsningen för FÖP Växjö stad. Men innehåller mer långtgående kriterier vid utpekande av LIS-områden för bostadsändamål.

Lessebo kommun: hela kommunen (ej uttalat i klartext)

¹ Ljungby TÖP LIS, s. 21

² Uppvidinge ÖP, s. 114

³ Älmhult TÖP LIS, s. 8

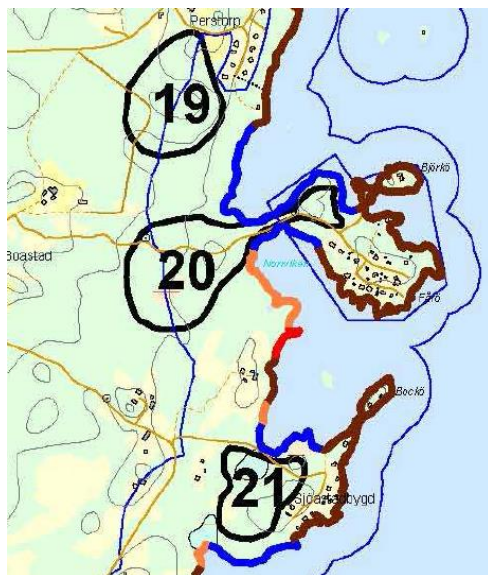
⁴ Alvesta TÖP LIS, s. 9

Länsstyrelsen har i sin syn på landsbygdsbegreppet i frågor om LIS-planer tagit stöd i de definitioner som anges i Länsstyrelsens landsbygdsprogram (2007-2013) och fört en dialog utifrån detta. Som landsbygd räknades hela länet utom 5 km från tätorter med fler än 3 000 invånare.

Skiftande angreppssätt på LIS

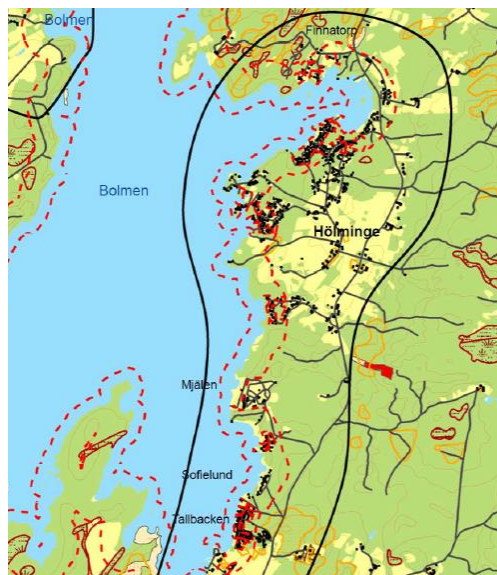
Av länets åtta kommuner hade fem stycken laga kraftvunnen översiktsplan för LIS (i den kommunövergripande eller som tillägg) innan projektet startade; därtill hade en kommun tillägg till översiktsplan klar för antagande och en kommun tillägg till översiktsplan utsänt på samråd. Under projektets gång har sedan en kommuns plan vunnit laga kraft, en kommun nyligen antagit en plan och en kommun sänt ut sitt förslag på samråd. Därmed har nu i slutet av projektiden sex stycken kommuner en laga kraftvunnen plan och samtliga haft ute plan utsänd på minst samråd.

Tidigt har skillnader kunnat ses i sättet att ta sig an översiktlig planering för LIS. Följaktligen har det gett avtryck i översiktsplanernas utseende och upplägg, sett till såväl geografisk utbredning som innehåll och motivering.

Exempel på kommuns översiktsplan:

- många små LIS-områden och
- klassificerade stränder efter identifierade naturvärden.

Exempel på kommuns översiktsplan:

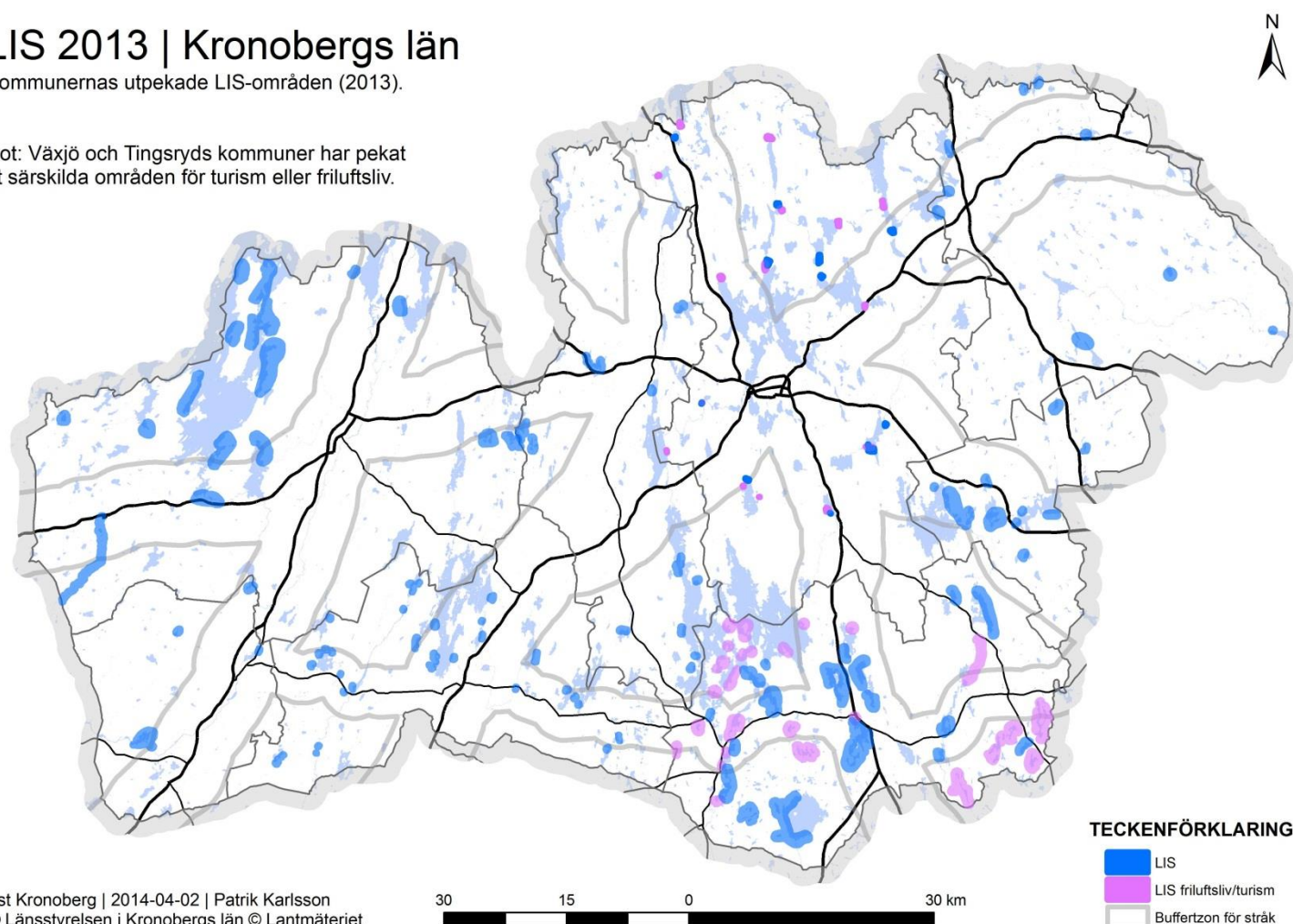
- stora LIS-områden och
- utpekande av ett antal natur- och kulturmiljövärden.

Kommuner och länsstyrelser som delar vattenförekomster bör eftersträva en ensad syn på om och hur LIS kan planeras invid vattnet. Hur en sådan samsyn ska kunna skapas och tillämpas är ovisst. Inom projektet har inte en samsyn kunnat nås rörande landsbygd eller landsbygdsutveckling och över länsgräns finns ytterligare trösklar. En tydligare lagstiftning bör kunna minska tolkningsutrymmet, men skulle samtidigt begränsa lokala/regionala variationer.

LIS 2013 | Kronobergs län

Kommunernas utpekade LIS-områden (2013).

Not: Växjö och Tingsryds kommuner har pekat ut särskilda områden för turism eller friluftsliv.

LIS-områden i länets kommuner (2013)

*Växjö kommuns tillägg till översiktsplanen (TÖP) har antagits men inte vunnit laga kraft ännu.
Lessebo kommuns TÖP har varit utsänd på samråd.*

Landsbygdsutveckling beroende av tät- och småorter

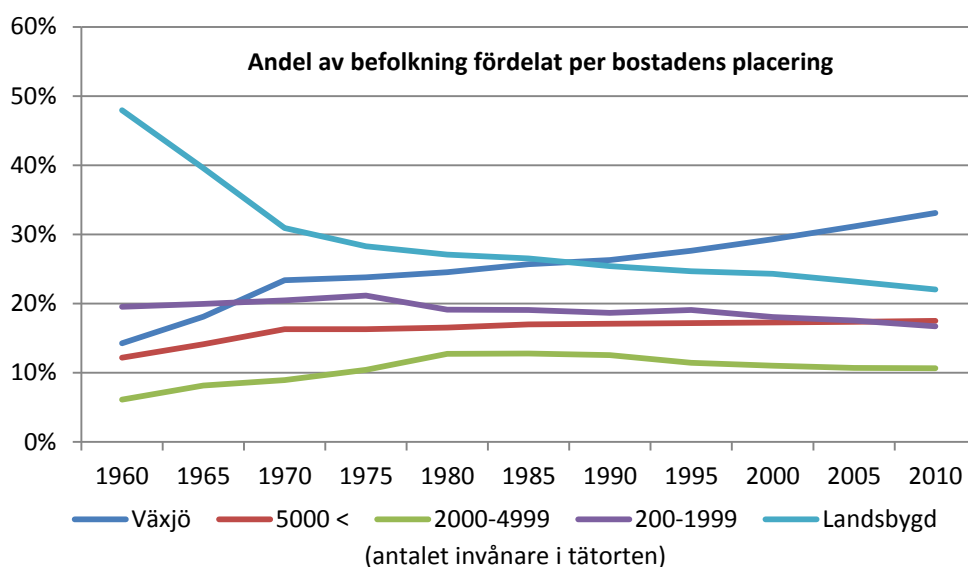
Kronobergs läns invånare var 2010 (senast tillgängliga statistik) fördelade enligt följande (SCB:s definitioner på tät- och småort);

tätorter	78 %
småorter	2 %
landsbygd	20 %

Vi ser sedan en tid tillbaka en urbaniseringstrend av ökad andel tätortsbefolkning och minskad andel landsbygdsbefolkning. Det stämmer väl in i den nationella och globala urbaniseringstrenden, att andelen av invånarna som bor i storstäder ökar. Kronobergs län har följande trend;

Invånare i tätort	1970	1980	1990	2000	2010
antal	115 110	126 658	132 661	133 716	143 387
andel (%)	69,1	73,0	74,6	75,7	77,9

Antal och andel av länets invånare boende i tätorter 1970-2010

Även om vi ser en ökad andel av länets invånare som bor i en tätort ser utvecklingen för länets tätorter vitt skilda ut. Länets största tätort (Växjö) har en relativt stabil utveckling med en kraftig uppgång under 2000-talet. Ungefär samma trend kan skönjas för länets näst största tätort (Ljungby), men med betydligt lägre antal. För länets tre nästkommande tätorter i antal har trenden dock historiskt varit mer varierande (se nästa tabell). Utöver detta har länet ett flertal tätorter med stabil negativ befolkningsutveckling sett till antal.

Invånare i tätorter

antal & förändring	2010	1980-1990	1990-2000	2000-2010
Växjö	60887	4103	5055	9097
Ljungby	15205	525	293	720
Älmhult	8955	622	-26	678
Alvesta	8017	509	-127	274
Markaryd	3966	-256	-207	104

Länets fem största tätorter 2010 samt utveckling per decennium 1980-2010.

Med anledning av att många tätorter har en stabil negativ befolkningsutvecklingstrend finns en uppenbar risk att underlaget för såväl kommersiell som offentlig service kan minska. Om ett serviceobjekt (exempelvis en dagligvaruhandel eller en skola) försvinner minskar tillgängligheten till service även för omkringliggande landsbygd. En avgörande faktor för en levande landsbygd kan vara att mindre tätorter vitaliseras samt att underlaget för service stabiliseras och allra helst ökar.

Bilder nästa sida

Ovan:

Befolkningsutvecklingen i tätorter i Kronobergs län mellan 1980 och 2010. Röda cirkeldiagram indikerar minskat befolkningsantal och gröna således ökat antal. Den mörkare nyansen i diagrammet indikerar förändringen i förhållande till antalet 2010.

Nedan

Befolkningsutvecklingen i tätorter i Kronobergs län mellan 2000 och 2010. Röda cirkeldiagram indikerar minskat befolkningsantal och gröna således ökat antal. Den mörkare nyansen i diagrammet indikerar förändringen i förhållande till antalet 2010.

Inom en zon längs med regionala infrastrukturstråk som sammanbinder större tätorter återfinns 87 % av länets befolkning.

Befolkningsutveckling 2000-2010 | Kronobergs län

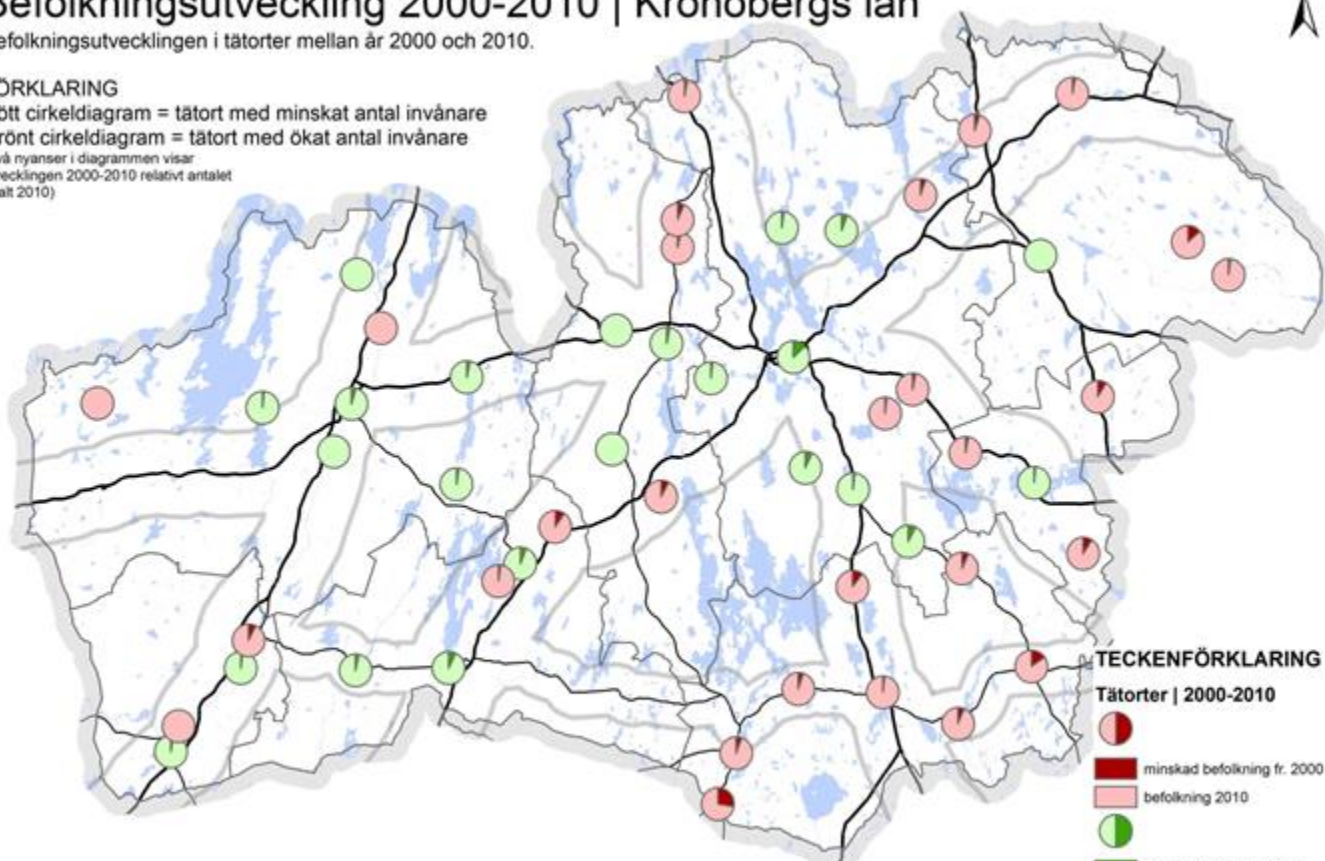
Befolkningsutvecklingen i tätorter mellan år 2000 och 2010.

FÖRKLARING

Rött cirkeldiagram = tätort med minskat antal invånare

Grönt cirkeldiagram = tätort med ökat antal invånare

(Två nyanser i diagrammen visar utvecklingen 2000-2010 relativt antalet totalt 2010)

Lst Kronoberg | 2014-02-25 | Patrik Karlsson
© Länsstyrelsen i Kronobergs län © Lantmäteriet © SCB

30 15 0 30 km

TECKENFÖRKLARING

Tätorter | 2000-2010

- minskad befolkning fr. 2000
- befolkning 2010
- ökad befolkning fr. 2000
- befolkning 2010

Befolkningsutveckling 1980-2010 | Kronobergs län

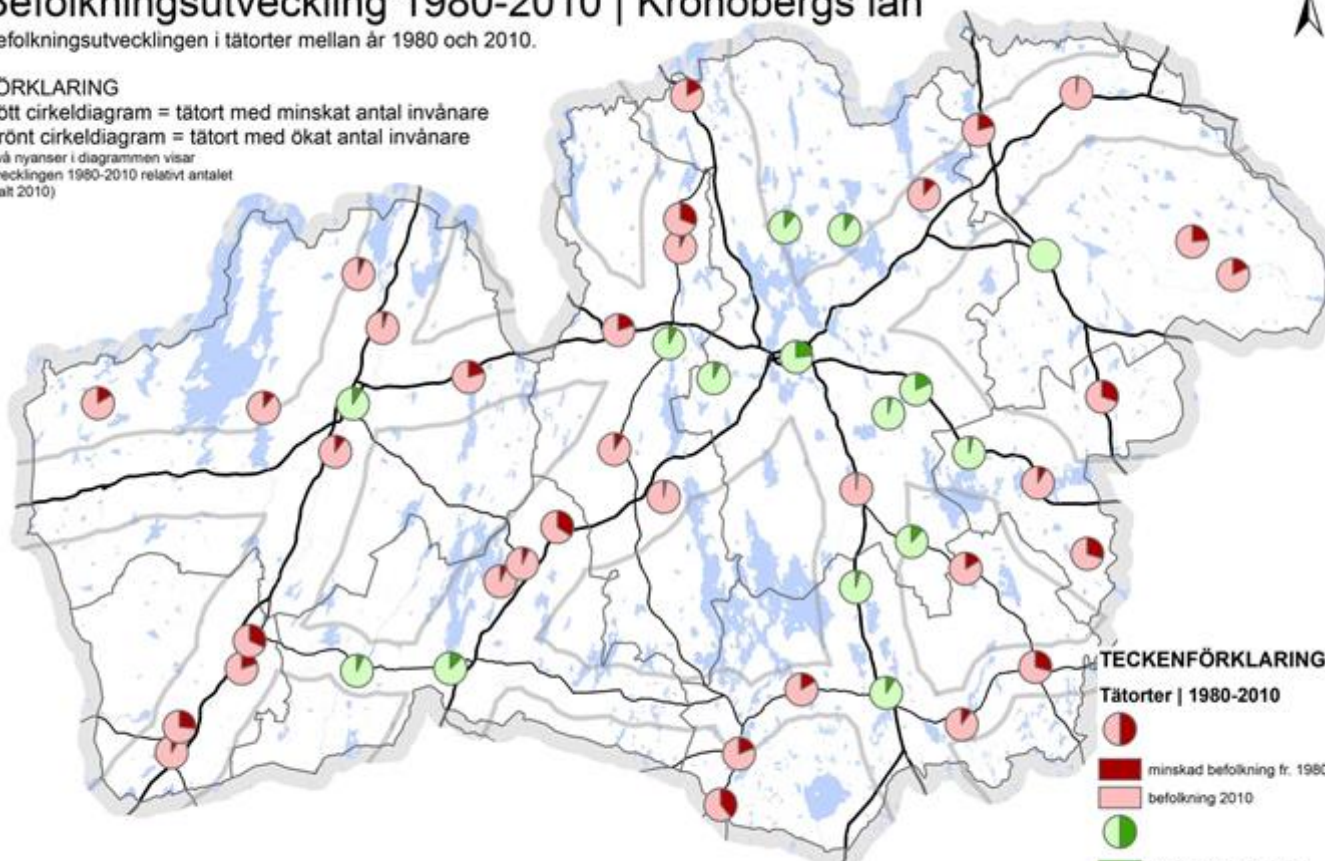
Befolkningsutvecklingen i tätorter mellan år 1980 och 2010.

FÖRKLARING

Rött cirkeldiagram = tätort med minskat antal invånare

Grönt cirkeldiagram = tätort med ökat antal invånare

(Två nyanser i diagrammen visar utvecklingen 1980-2010 relativt antalet totalt 2010)

Lst Kronoberg | 2014-02-25 | Patrik Karlsson
© Länsstyrelsen i Kronobergs län © Lantmäteriet © SCB

30 15 0 30 km

TECKENFÖRKLARING

Tätorter | 1980-2010

- minskad befolkning fr. 1980
- befolkning 2010
- ökad befolkning fr. 1980
- befolkning 2010

FRAMTAGANDE AV PLANERINGSUNDERLAG

Inom projektet har diskussion förts om vilka underlag som efterfrågas. Underlaget har landat i service, befolkning och fastigheter.

Metoden som valts är regionala bilder, som i sin tur utarbetats i ett pilotprojekt 2010-2011 (se huvudrapport

[http://www.lansstyrelsen.se/kronoberg/SiteCollectionDocuments/Sv/samhallsplanering-och-](http://www.lansstyrelsen.se/kronoberg/SiteCollectionDocuments/Sv/samhallsplanering-och-kulturmiljo/planfragor/Regionala%20bilder/Rapport/SLUTRAPPORT_2011_01_31_Slutlig.pdf)

[kulturmiljo/planfragor/Regionala%20bilder/Rapport/SLUTRAPPORT_2011_01_31_Slutlig.pdf](http://www.lansstyrelsen.se/kronoberg/SiteCollectionDocuments/Sv/samhallsplanering-och-kulturmiljo/planfragor/Regionala%20bilder/Rapport/SLUTRAPPORT_2011_01_31_Slutlig.pdf)). I metoden kombineras flera underlag för att redovisa hur flera sektorisintresse kan påverka varandra samt effekt av trender.

Underlag för analys

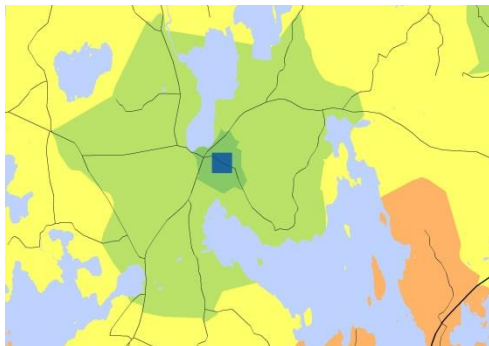
Underlag för analysen har beställts från flera aktörer. Från SCB har underlag om befolkning, fastigheter samt skola köpts in. Underlag om vårdcentraler och dagligvaruhandel har köpts in från privata aktörer. Den statliga myndigheten Tillväxtanalys har levererat underlag om drivmedelförsäljning och slutligen finns underlag om hållplatser för kollektivtrafik hos Länsstyrelsen.

Flera underlag har fått genomgå en kvalitetsgranskning och viss bearbetning innan underlaget har kunnat användas. För en del underlag har aktualitet eller kvalitet inte varit tillfredsställande; till exempel genom att objekt inte har haft en korrekt geografisk lokalisering eller att företaget/service har ändrats/upphört.

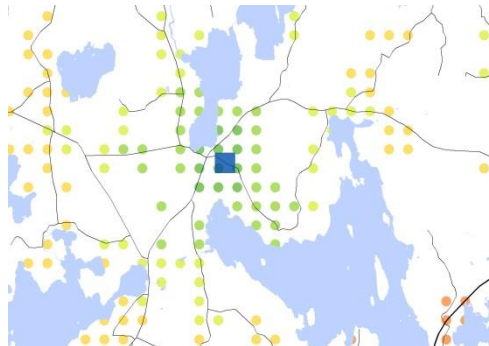
Analys

Genom programmet ArcMap har vi haft tillgång till analysverktygen Network Analyst (NA) och Spatial Analyst (SA). Kombinerat ger dessa goda möjligheter att analysera länet utifrån beskrivet grundmaterial.

Med hjälp av NA har olika avståndsanalyser gjorts. Avståndsanalysen består av en beräkning hur långt avståndet (alternativt restiden) är till varje objekt (exempelvis en skola). Lantmäteriets skikt har använts som grundmaterial för vägnät. Exempel på resultatet ses nedan;

Med hjälp av NA har avståndsklassificerade ytor skapats utifrån serviceobjekten; dels för att visa utbredning och dels som underlag för analys.

Skiktet med ytorna som visar avståndsklass har sedan förenats med befolkningsskikt för att avgöra befolkningens avstånd till serviceobjekt.

Resultat

Tillgängligheten till kommersiell och offentlig service i Kronobergs län är god. Exempelvis har ungefär 80 % av länets invånare mindre än tre kilometer till en dagligvaruhandel och 85 % har mindre än fem kilometer till en drivmedelstation. Tillgängligheten till skolor visar liknande siffror. För barn och ungdomar upp till och med 15 år har 82 % en grundskola inom tre kilometer. Samtidigt har 3 % mer än tio kilometer till en grundskola. Länsstyrelsen har dessvärre inga möjligheter att göra motsvarande analyser för angränsande län.

Av Kronobergs läns invånare 2013 (187 156) bor 87 % (161 413) inom det som identifierats som de regionala stråken. Samma andel, 87 %, av länets dagbefolkning (förvärvsarbetandes arbetsplats) ligger inom dessa stråk. Stråken består av en zon runt den infrastruktur som binder samman länets och regionens större tätorter.

Stråken är betydelsefulla för länets kommunikationer genom att de utgör en grund för väl utbyggd kollektivtrafik. Inom stråken finns även goda möjligheter för näringslivet att nå ett stort antal arbetstagare samt tillgång till väl utbyggd infrastruktur.

Inom dessa stråk finns även flertalet tätorter med vikande befolkningsantal. Detta är oroväckande för tillgången till service, genom att underlaget för service riskerar att minska. Utpekande av områden för LIS kan vara en del i arbetet med att vända trenden för tätorter med vikande befolkningsantal.

Flera stycken avståndsanalyser kan även slås samman till en mer samlad tillgänglighetsanalys; se exempel nedan.

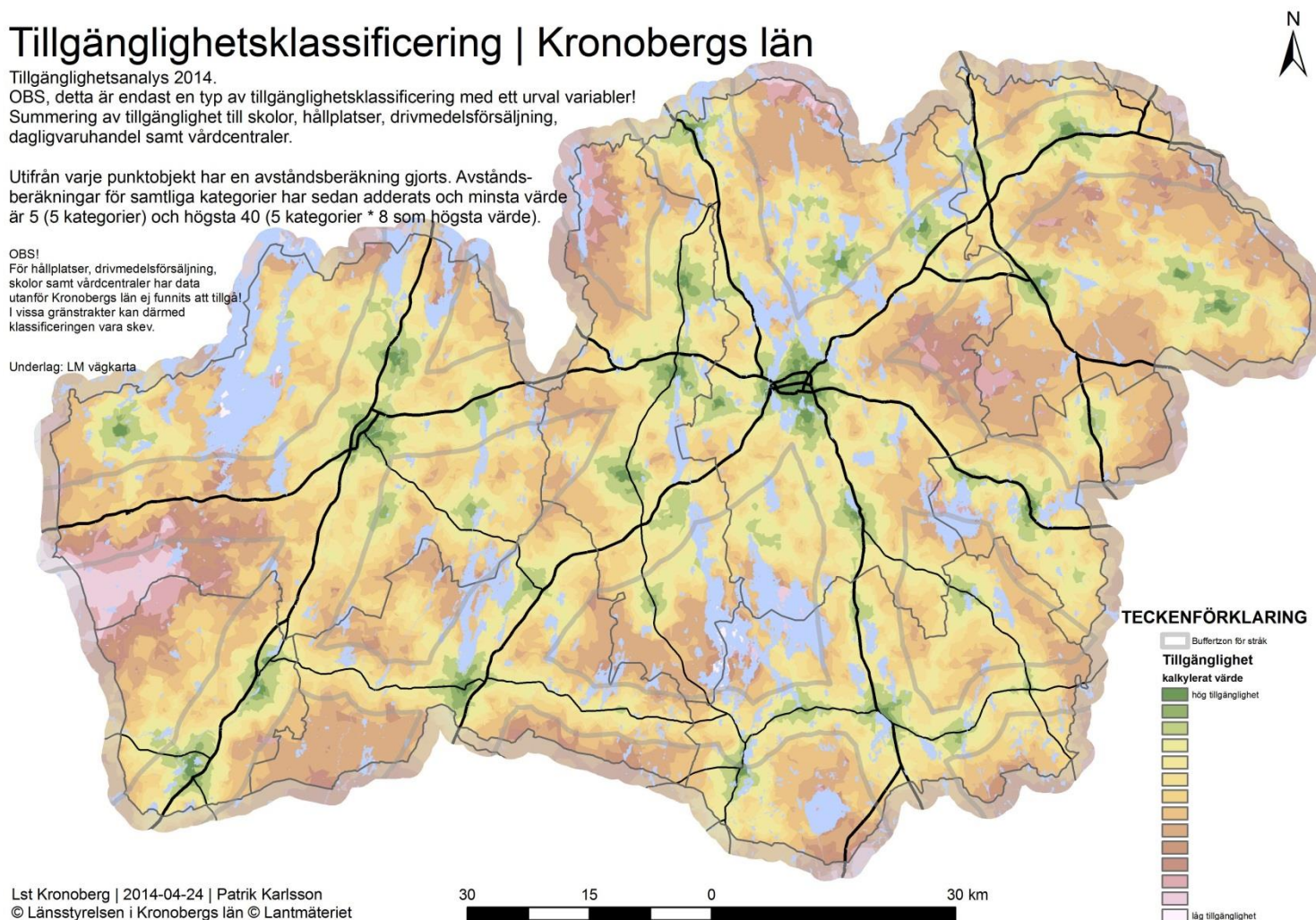
En tillgänglighetsklassificering påverkas självfallet av vilka variabler som tas med i beräkningen. För bilden på nästa sida har variablerna skolor, dagligvaruhandel, vårdcentraler, drivmedelsförsäljning och hållplatser tagits i beaktande.

Tillgänglighetsanalys 2014.
OBS, detta är endast en typ av tillgänglighetsklassificering med ett urval variabler!
Summering av tillgänglighet till skolor, hållplatser, drivmedelsförsäljning,
dagligvaruhandel samt vårdcentraler.

Utifrån varje punktobjekt har en avståndsberäkning gjorts. Avståndsberäkningar för samtliga kategorier har sedan adderats och minsta värde är 5 (5 kategorier) och högsta 40 (5 kategorier * 8 som högsta värde).

OBS!
För hållplatser, drivmedelsförsäljning,
skolor samt vårdcentraler har data
utanför Kronobergs län ej funnits att tillgå!
I vissa gränstrakter kan därmed
klassificeringen vara skev.

Underlag: LM vägkarta

Tillgänglighetsklassificering: sammanslaget tillgänglighet till dagligvaruhandel, skola, hållplats för buss, drivmedelsförsäljning samt till vårdcentral. Kalkylerade tillgänglighetsvärden uppdelade i 14 st klasser. OBS, detta är endast en typ av tillgänglighetsklassificering.

Förvaltningsindex

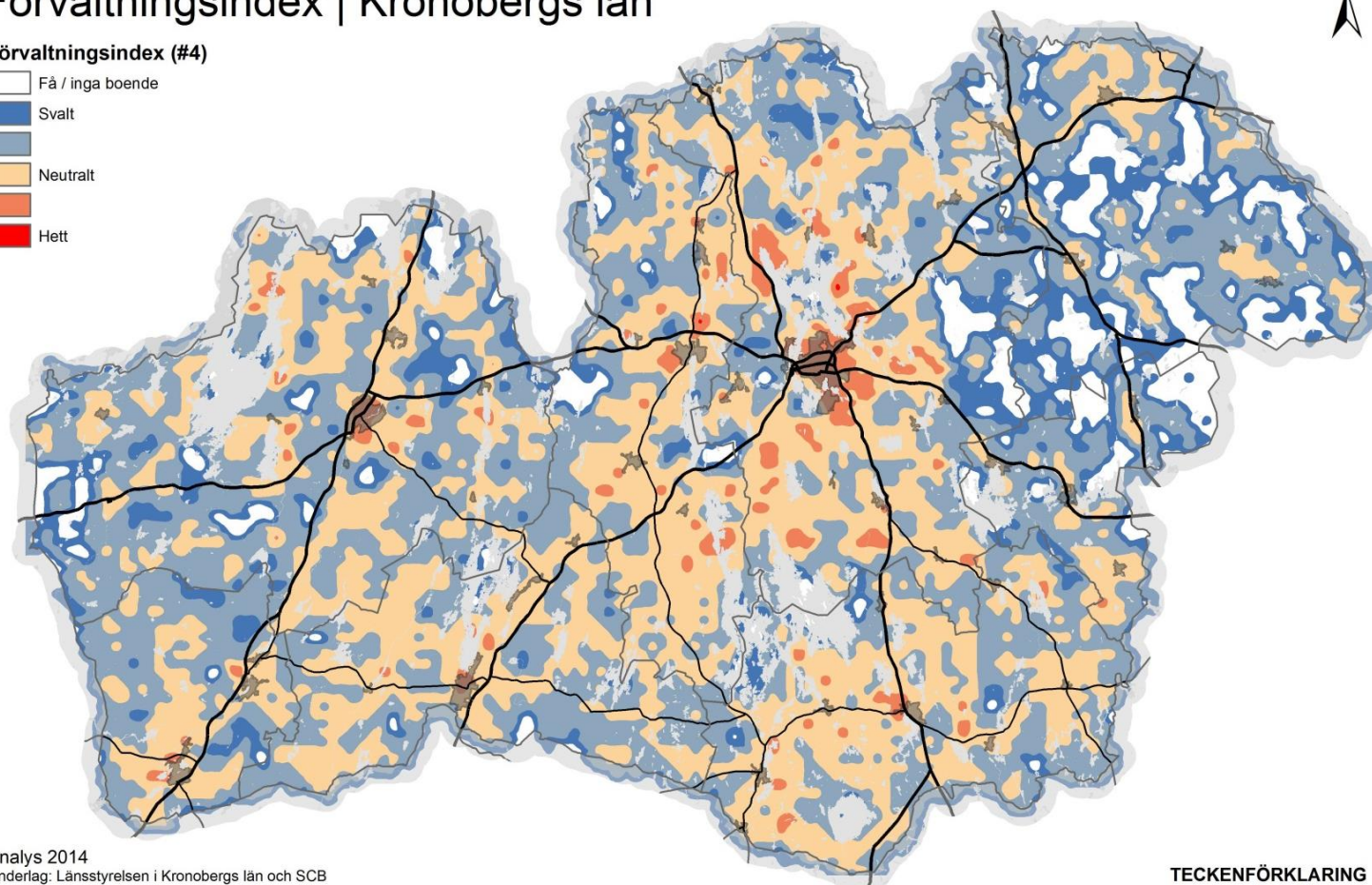
En utgångspunkt för att mäta utvecklingen av attraktiva boendemiljöer kan vara ett mått som kallas *förvaltningsindex*, som utarbetats av RAÄ/SCB ([länk](#))⁵.

Förvaltningsindex är en sammanvägning av variablerna befolkningsutveckling, utveckling av fastighetspriser samt utveckling av bostadsbeståndet (nybyggnation). Förändringen per variabel över en bestämd tid sätts i relation till ett regionalt genomsnitt för variabeln och klassificeras. Genom att väga samman utvecklingen av variablerna över en bestämd tid fås en bild av hur områden har förändrats i attraktion över tidsperioden; områdena benämns på en skala från *svalt* till *hett*.

SCB har på beställning tagit fram en kartering av *förvaltningsindex* för Kronobergs län för perioden från mitten av 1990-talet fram till 2013. Se nedanstående bild;

Förvaltningsindex | Kronobergs län

Förvaltningsindex (#4)

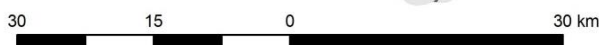

Analys 2014

Underlag: Länsstyrelsen i Kronobergs län och SCB

Lst Kronoberg | 2014-03-20 | Patrik Karlsson

© Länsstyrelsen i Kronobergs län © Lantmäteriet © SCB

TECKENFÖRKLARING

Beskrivning av hur förvaltningsindex är uppbyggt finns framför allt i länkad rapport på föregående sida.

⁵ http://samla.raa.se/xmlui/bitstream/handle/raa/122/rapp2011_18.pdf?sequence=1

Historisk utveckling av tillgänglighet till service

Tillgängligheten till service kan vara av betydelse för människors val av bostad. När en tätort eller småort stadigt tappas befolkning minskar underlaget för service. Påverkan av en nedlagd servicestation sträcker sig även utanför tätorter/småorten till den rena jord- och skogsbygden. Konsekvenserna kan bli en minskad attraktivitet för främst nya boende.

Tillgängligheten till service har generellt minskat. År 1994 hade 89 % av Kronobergs 179 000 invånare mindre än fem km till en dagligvaruhandel. År 2013 hade andelen sjunkit till 85 %. Motsvarande andel med mer än tio km till dagligvaruhandel har ökat från 1 % 1994 till 4 % 2013.

Bilder nästa sida:

Tillgänglighet till dagligvaruhandel 1994 respektive 2013.

Bilder efterföljande sida:

Utvecklingen av befolkning och dagligvaruhandel 1994-2013 samt LIS-områden (2013) i förhållande till tillgängligheten till dagligvaruhandel (2013).

Dagligvaruhandel 1994 | Kronobergs län

Tillgänglighetsanalys 2014

Avstånd i körsträcka (1 km - 30 km) till en dagligvaruhandel (1994).

Underlag för nedanstående kalkyl är befolkning på fastighetsnivå.

Av Kronobergs läns invånare 1994 hade:

89 000 max 1 km till dagligvaruhandel,

70 000 mellan 1-5 km,

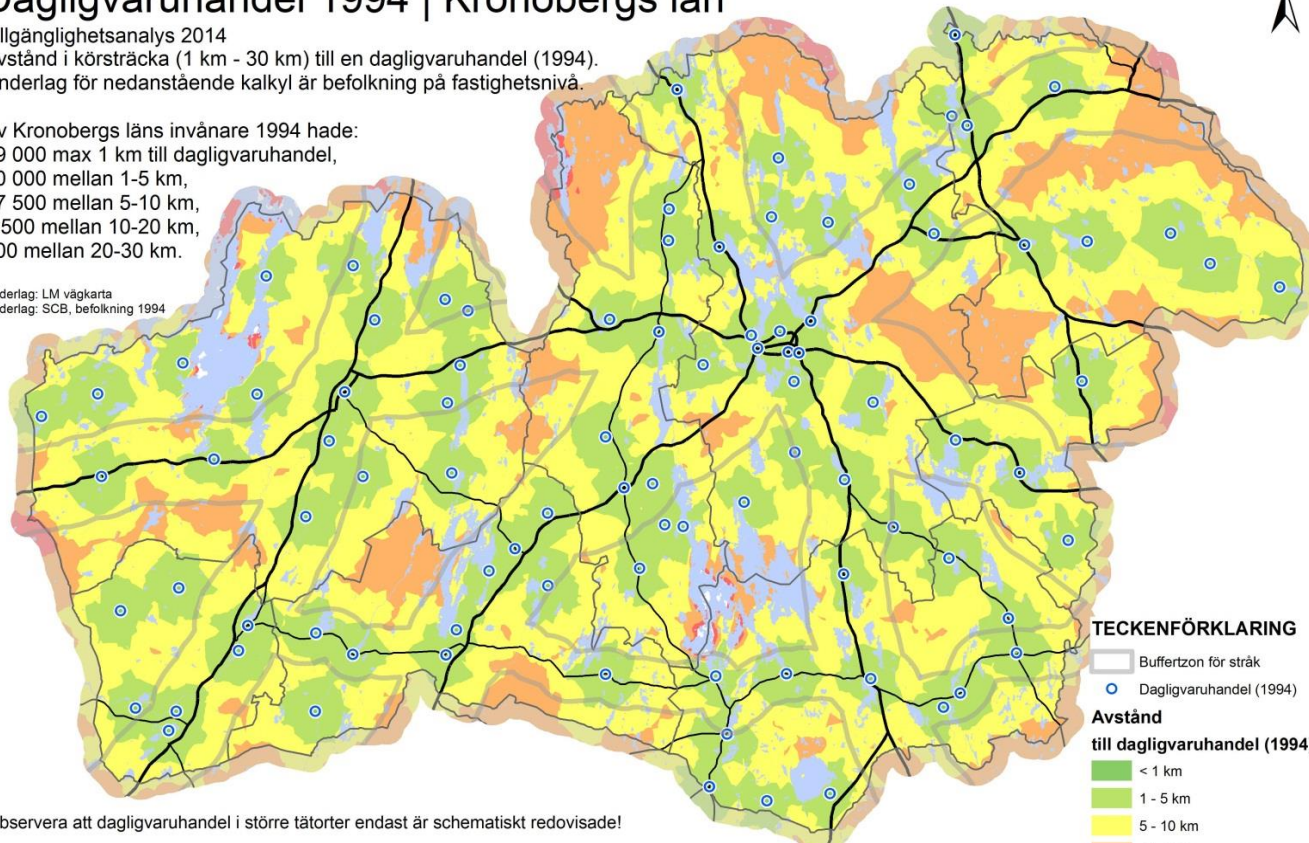
17 500 mellan 5-10 km,

2 500 mellan 10-20 km,

100 mellan 20-30 km.

Underlag: LM vägkarta

Underlag: SCB, befolkning 1994

Observera att dagligvaruhandel i större tätorter endast är schematiskt redovisade!

Lst Kronoberg | 2014-04-24 | Patrik Karlsson

© Länsstyrelsen i Kronobergs län © Lantmäteriet © SCB

Dagligvaruhandel 2013 | Kronobergs län

Tillgänglighetsanalys 2014

Avstånd i körsträcka (1 km - 30 km) till en dagligvaruhandel (2013).

Underlag för nedanstående kalkyl är befolkning i rutor 0,25 km².

Av Kronobergs läns invånare har:

108 000 max 1 km till dagligvaruhandel,

49 000 mellan 1-5 km,

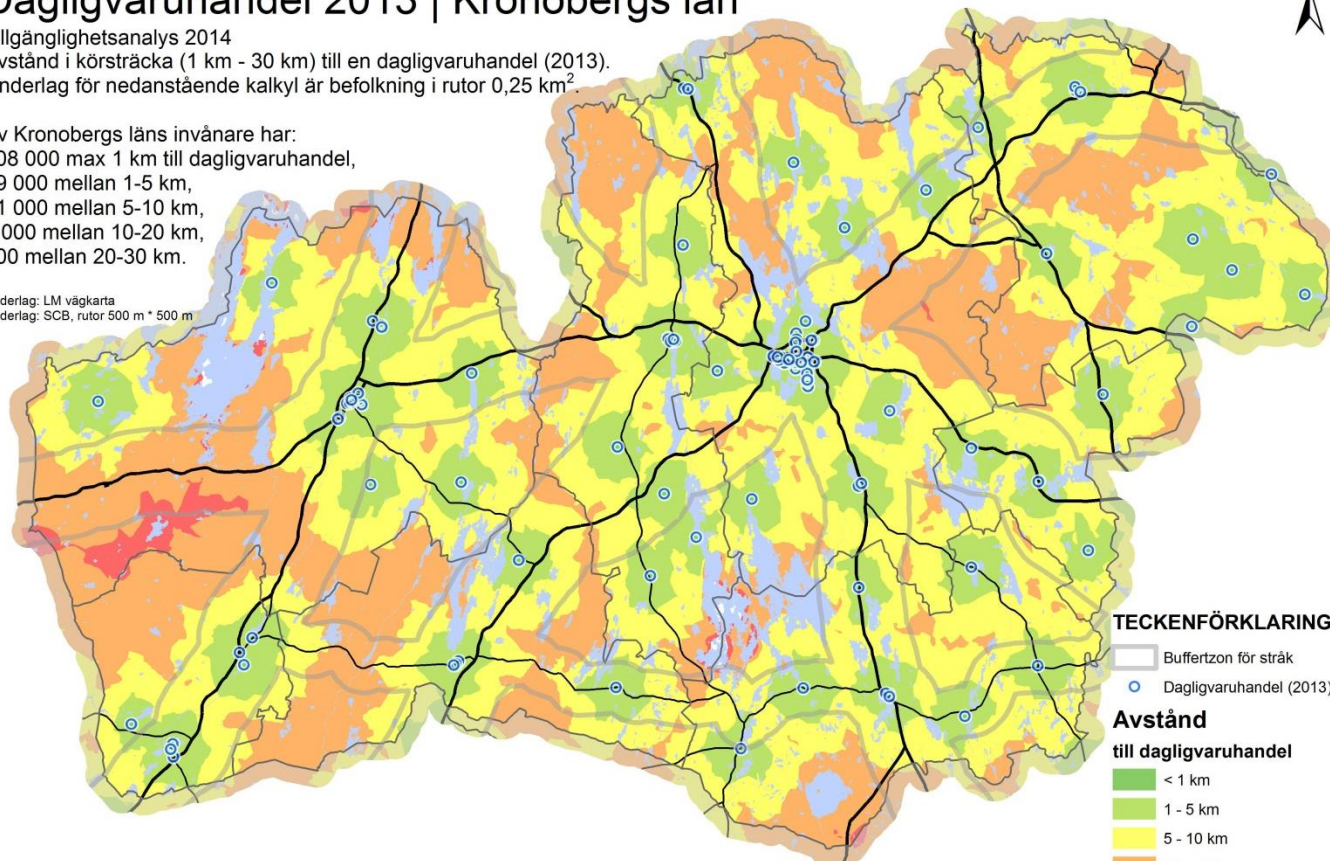
21 000 mellan 5-10 km,

7 000 mellan 10-20 km,

200 mellan 20-30 km.

Underlag: LM vägkarta

Underlag: SCB, rutor 500 m * 500 m

Lst Kronoberg | 2014-03-06 | Patrik Karlsson

© Länsstyrelsen i Kronobergs län © Lantmäteriet © SCB

Dagligvaruhandel 1994-2013 | Kronobergs län

Tillgänglighetsanalys 2014

Utvecklingen av dels tillgänglighet till dagligvaruhandel (1994-2013) och dels befolkningen (1994-2012).

Av invånarna i Kronobergs län 1994 respektive 2012 hade:
89 % respektive 85 % max 5 km till dagligvaruhandel,
1 % respektive 4 % mer än 10 km.

Motsvarande siffror för 65 år+

1994 86,5 %

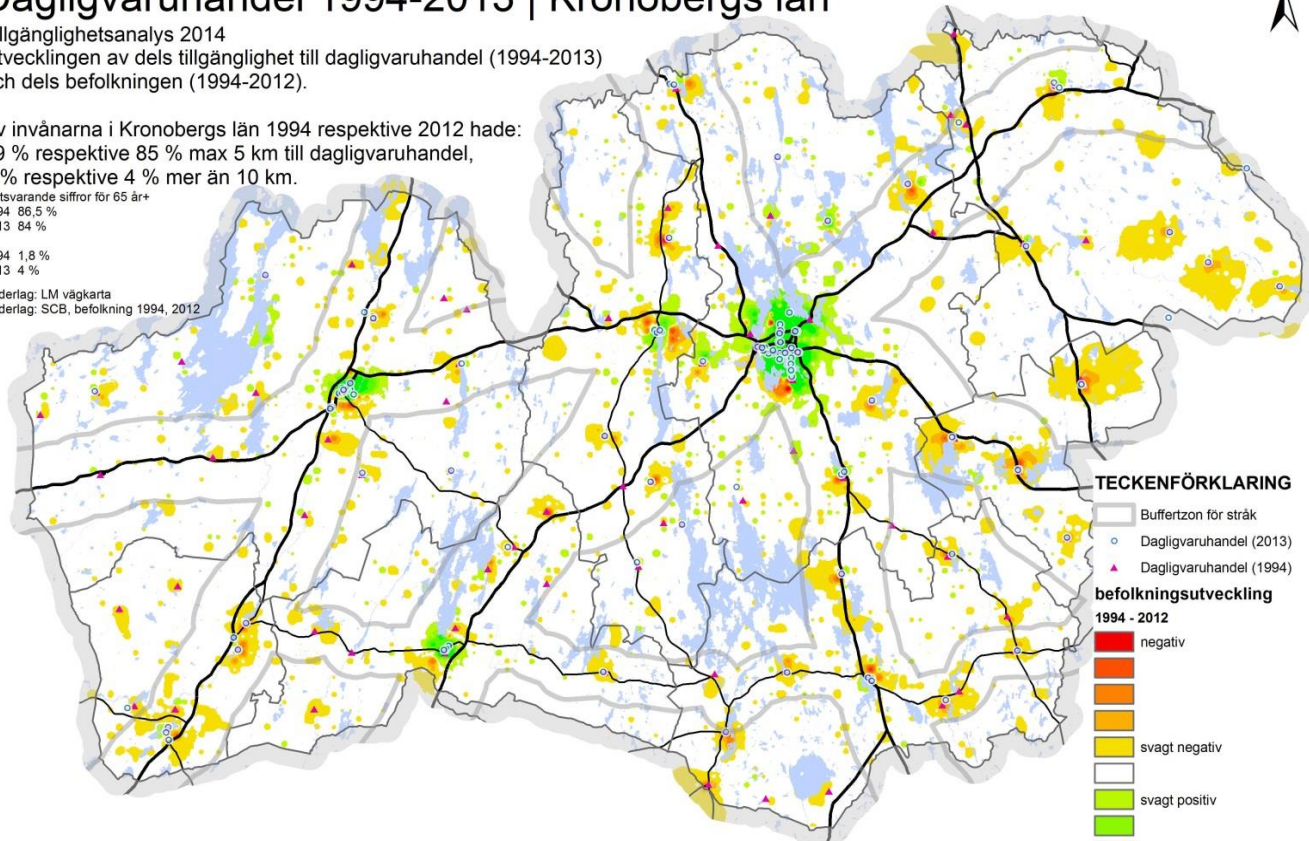
2013 84 %

1994 1,8 %

2013 4 %

Underlag: LM vägmarta

Underlag: SCB, befolkning 1994, 2012

Lst Kronoberg | 2014-03-11 | Patrik Karlsson

© Länsstyrelsen i Kronobergs län © Lantmäteriet © SCB

LIS & service 2013 | Kronobergs län

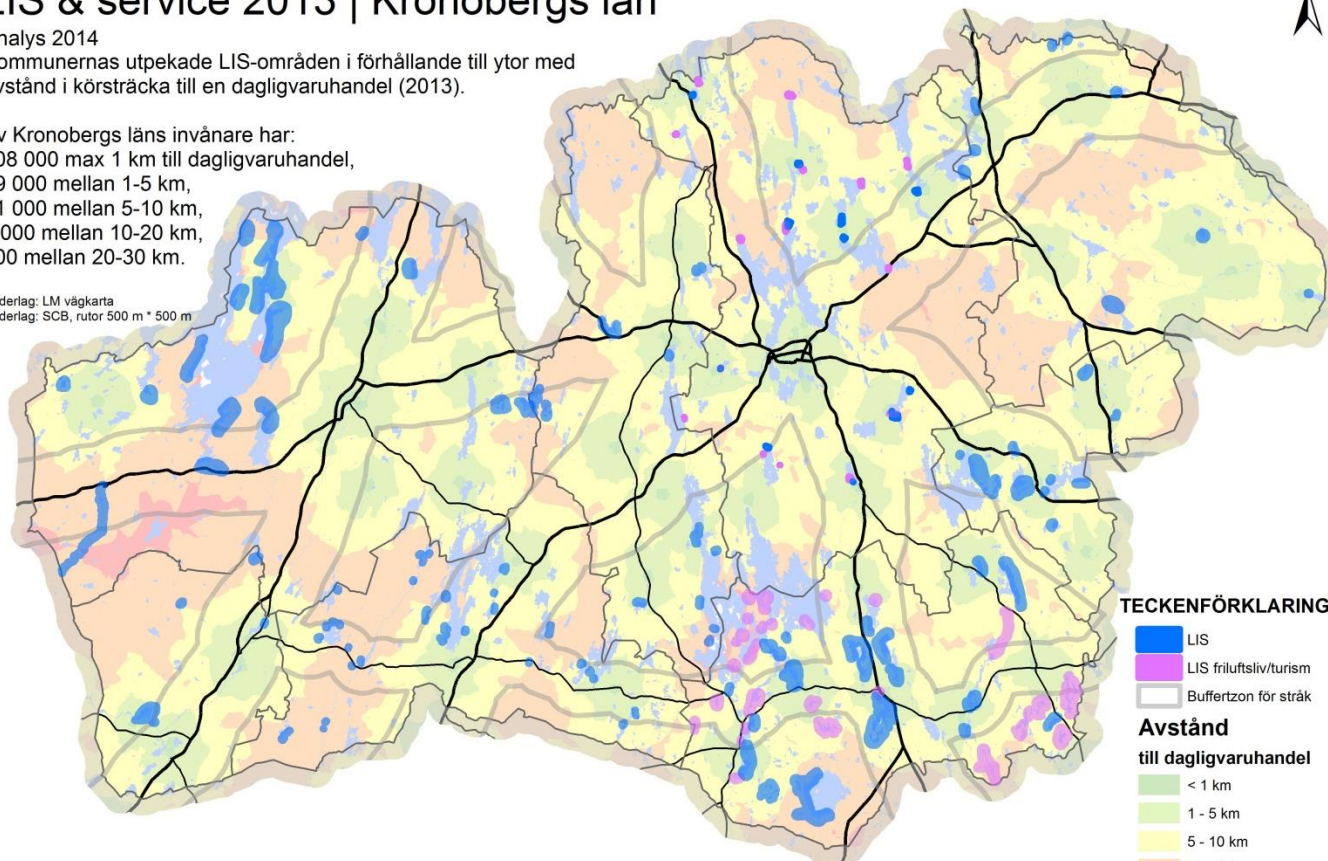
Analys 2014

Kommunernas utpekade LIS-områden i förhållande till ytor med avstånd i körsträcka till en dagligvaruhandel (2013).

Av Kronobergs läns invånare har:
108 000 max 1 km till dagligvaruhandel,
49 000 mellan 1-5 km,
21 000 mellan 5-10 km,
7 000 mellan 10-20 km,
200 mellan 20-30 km.

Underlag: LM vägmarta

Underlag: SCB, rutor 500 m * 500 m

Lst Kronoberg | 2014-04-02 | Patrik Karlsson

© Länsstyrelsen i Kronobergs län © Lantmäteriet

FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR LIS

Motivering av landsbygdsutveckling

Som nämnts har flera kommuner i länet påtalat vikten av ett lokalt perspektiv på *landsbygdsutveckling*. Enstaka hus anses i flera fall kunna vara bidragande till landsbygdsutveckling i bygden.

Av propositionen (2008/09:119) framgår bland annat att;

Med åtgärder som främjar landsbygdsutvecklingen avses [...] bl.a. sådana åtgärder som långsiktigt kan antas ge positiva sysselsättningseffekter och som kan bidra till att upprätthålla serviceunderlaget i landsbygder. [...] Det kan [...] tänkas handla om tillkomst av bostäder för permanent- och fritidsboende i syfte att upprätthålla ett ekonomiskt och personellt underlag för olika former av kommersiell och offentlig service. (s. 64, prop. 2008/09:119)

Det strandnära läget bör innebära en sådan fördel för åtgärden att den främjar utvecklingen av landsbygden. Avsikten är inte att utgå från det strandnära lägets fördel för en enskild persons ekonomiska förhållanden, utan att det ska vara fråga om en mer långsiktig ekonomisk påverkan i ett lokalt eller regionalt perspektiv. (s. 107, prop. 2008/09:119)

Dessa formuleringar har kommunen att förhålla sig till vid återopandet av det särskilda skälet *landsbygdsutveckling* vid upphävande av eller dispens från strandskyddet. Det är omöjligt att med säkerhet säga att exempelvis (varken enstaka eller flera) bostadshus medför att det ekonomiska eller personella underlaget för service upprätthålls/stärks. Samtidigt ska kommunen sätta exploateringen i ett långsiktigt lokal- eller regionalekonomiskt perspektiv, vilket kan vara än mer utmanande.

Projektet har identifierat svårigheter vid utpekande av LIS-områden för näringsliv/turism, med hänvisning till *sådana åtgärder som långsiktigt kan antas ge positiva sysselsättningseffekter*. Åtgärders långsiktiga effekter är mycket svåra att förutse och eftersom landsbygdsutveckling är ett diffust begrepp är gränsdragning för vad som kan inbegripas i åtgärderna mycket svårt att avgöra. Utvecklingen av turism kan även vara beroende av andra förutsättningar, till exempel tillgång till genuina natur- och kulturmiljöer.

En oklarhet finns, huruvida lättnader i strandskydd genom LIS-område kan komma i konflikt med kommuners skyldighet att inte ge enskilda företag särskilda stöd utifrån ett konkurrensperspektiv.

Sammantaget kan sägas att förutsättningar för att åberopa *landsbygdsutveckling* är svårdefinierat, samtidigt som strandskyddets syften (den allmänhetens tillgång till strandområden och de områdets betydelse för växt- och djurlivet) inte ska motverkas.

Det har i projektet inte kunnat nå någon regional samsyn om begreppen, som föreslagits initialt i projektet.

Därmed kan en slutsats vara att lagstiftningen bör definieras tydligare om vad som krävs för att åberopa *landsbygdsutveckling* som särskilt skäl. Nuvarande lagstiftning öppnar för lokala tolkningar.

Strategi för *landsbygdsutveckling*

Planering för LIS är ett av flera verktyg för kommunerna i arbetet med att uppnå landsbygdsutveckling. LIS enkom är endast i undantagsfall nog för att uppnå landsbygdsutveckling.

I kommunernas översiktliga planering bör planering på landsbygden eller i mindre tätorter utgå från en övergripande strategi för *landsbygdsutveckling*. Innehållet bör kunna användas generellt i kommunen.

Vid planeringen av mark- och vattenanvändningen bör den historiska utvecklingen, den befintliga situationen samt kommunens övergripande strategi gemensamt kunna utmåla en inriktning för orten/bygden i fråga. Först därefter kan frågan om vilka strandområden som är lämpliga för LIS kunna pekas ut. Med en god bakgrundsbeskrivning och motivering kan åberopandet av det särskilda skälet *landsbygdsutveckling* för upphävande av och dispens från strandskyddet göras starkare.

Projektet gör bedömningen att LIS, med hänsyn till länets/regionens landsbygdsutveckling, i första hand ska vara tillägnat tätorter/småorter inom de identifierade kommunikationsstråk, inom vilka huvuddelen (87 %) av länets befolkning bor och verkar. De flesta tätorter ansluter i någon mån till sjöar och vattendrag vilket skulle kunna bidra till en attraktionsförmåga för de tätorter som idag minskar i befolkning och samtidigt stötta möjligheten till framtida hållbara kommunikationer.

Kommunal och regional infrastruktur och service

Genom att bygga vidare på befintlig struktur inom de etablerade stråken finns förutsättningar för bevarande av hållbar kommunikation och service. En satsning på mindre tätorter kan vara en nyckel för att uppnå landsbygdsutveckling i ett större perspektiv – eftersom en vital tät- eller småort har förutsättningar för ett större underlag för service. Därigenom kan även en tät- eller småorts omlands

kommunikationer och service (inklusive kommunal service såsom avfallshantering och skolskjuts etc.) stärkas. Samarbete över kommun- och länsgränser är viktigt, då administrativa gränser sällan begränsar rörlighet i service- och boendefrågor.

Den lokala planeringsnivån behöver även stöd i regionala planer och program, såsom den regionala utvecklingsstrategin (RUS) och regionala landsbygdsprogram.

Underlag vid LIS-planering

I arbetet med översiktlig fysisk planering ska kommunen ha planeringsunderlag att grunda sina val på. Utöver platsens specifika förutsättningar att hantera exploatering, exempelvis med hänsyn till naturvärden, vattenkvalitet och översvämningsproblematik, bör kommunen vid utpekande av LIS-områden ha särskilt god kännedom om följande:

Befolkning (nuläge och prognos); generellt samt för servicefunktioner LIS-området avses stärka	Service; främst skolor, dagligvaruhandel och vårdcentraler
Infrastruktur/kommunikationer; vägar, kollektivtrafik samt elektronisk (datatrafik)	Vatten- och avloppshantering (vid bostadsändamål)
Kommunala och regionala landsbygdsprogram; att LIS-områden kopplas till landsbygdens utveckling i kommunen i stort	Uppföljning och utvärdering hur LIS-områden har fungerat samt var de kunnat bidra till utveckling

SLUTSATSER

Lokal och regional nivå

- Samsyn kring begreppen landsbygd och landsbygdsutveckling har inte varit möjligt att nå i projektet, på grund av kommunernas skiftande karaktär och utmaningar. Trots att en regional samsyn lämpligen borde eftersträvas bör kommunerna själva konkretisera begreppen på lokal nivå utifrån kriterier i lagstiftning samt i proposition till lag.
- Länsstyrelser och kommuner som delar vattenförekomster har inte alltid gemensam syn på LIS. Hur en sådan samsyn ska kunna skapas och tillämpas är ovisst.
- Kommunerna bör sträva efter att utforma en generell strategi om landsbygdsutveckling att ha som utgångspunkt vid planering för LIS.
- I Kronobergs län finns en utvecklad struktur med vissa starka stråk, där merparten av länets befolkning bor och verkar. Vid översiktlig planering bör denna struktur förstärkas.
- Inom ovan nämnda stråk finns tätorter som fyller en viktig funktion i form av underlag för offentlig och kommersiell service, men som har vikande befolkningsantal historiskt sett. Vid planering för LIS bör dessa tätorter särskilt övervägas.
- Stöd för hur landsbygdsutveckling bör ske behövs i lokala och regionala landsbygdsprogram samt regionala utvecklingsstrategin.

Nationell nivå

- Lagstiftningen bör definieras tydligare om vad som krävs för att återopa landsbygdsutveckling som särskilt skäl vid upphävande av eller dispens från strandskyddet.
- Särskilt svårt att avgöra åtgärder som långsiktigt kan antas ge positiva sysselsättningseffekter.

EKONOMISK REDOVISNING

Ansökta och beviljade medel

Ansökt 2013-01-09 (Länsstyrelsen ärendenr 408-5083-13)	525 000 kr
Beviljat 2013-04-18 (Boverket dnr 1374-191/2013)	262 500 kr
varav utbetalt (50 %)	131 250 kr

Tidredovisning

Projektledning, Länsstyrelsen	188 h
Projektarbete, Länsstyrelsen	~40 h
Projektarbete, kommunerna	~200 h
Växjö kommun	40 h
Alvesta kommun	30 h
Ljungby kommun	25 h
Markaryds kommun	Uppskattningsvis 10 h
Älmhults kommun	Uppskattningsvis 30 h
Tingsryds kommun	25 h
Lessebo kommun	Uppskattningsvis 20 h
Uppvidinge kommun	Uppskattningsvis 30 h

Utlägg/kostnader

Kostnader, projektledning, Länsstyrelsen	90 000 kr
lönekostnad	51 103 kr
Kostnader, inköp av data	44 740 kr
Kostnader, projektarbete, Länsstyrelsen	20 000 kr
lönekostnad	13 494 kr
Kostnader, projektarbete, kommunerna	100 000 kr
Kostnader, resor	

Resultat

Beviljade medel	262 500 kr
Kostnader	-255 000 kr
projektledning, Länsstyrelsen	-90 000 kr
inköp av data, Länsstyrelsen	-44 740 kr
projektarbete, Länsstyrelsen	-20 000 kr
projektarbete, kommunerna	-100 000 kr
RESULTAT	7 500 kr

BILAGOR

Bilagda dokument från träffar

19 juni 2013

19 september 2013

24 oktober 2013

13 februari 2014

Bilagda regionala bilder

Befolkning

1. Befolkningsutveckling i tätorter 1980-2010

2. Befolkningsutveckling i tätorter 2000-2010

3. Medelålder och åldersfördelning 2012

Tillgänglighet

4. Dagligvaruhandel 2013

5. Dagligvaruhandel 1994

6. Dagligvaruhandel 1983

7. Dagligvaruhandel 1994-2013

8. Drivmedel 2013

9. Drivmedel 1994

10. Drivmedel 1983

11. Drivmedel 1994-2013

12. Vårdcentraler 2013

13. Vårdcentraler 1994

14. Vårdcentraler 1994-2013

15. Skolor 2013

16. Tillgänglighetsklassificering 2013

Förvaltningsindex

17. Förvaltningsindex 2013 (mellan ca 1995-2013)

Befolkningsutveckling 1980-2010 | Kronobergs län

Befolkningsutvecklingen i tätorter mellan år 1980 och 2010.

FÖRKLARING

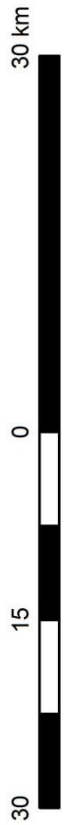
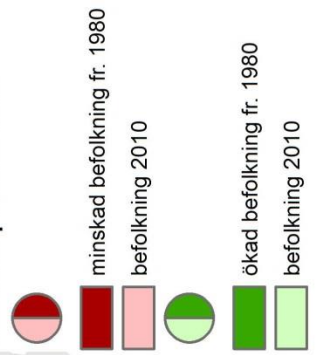
Rött cirkeldiagram = tätort med minskat antal invånare

Grönt cirkeldiagram = tätort med ökat antal invånare

(Två nyanser i diagrammen visar utvecklingen 1980-2010 relativt antalet totalt 2010)

TECKENFÖRKLARING

Tätorter | 1980-2010

Lst Kronoberg | 2014-02-25 | Patrik Karlsson
© Länsstyrelsen i Kronobergs län © Lantmäteriet © SCB

Befolkningsutveckling 2000-2010 | Kronobergs län

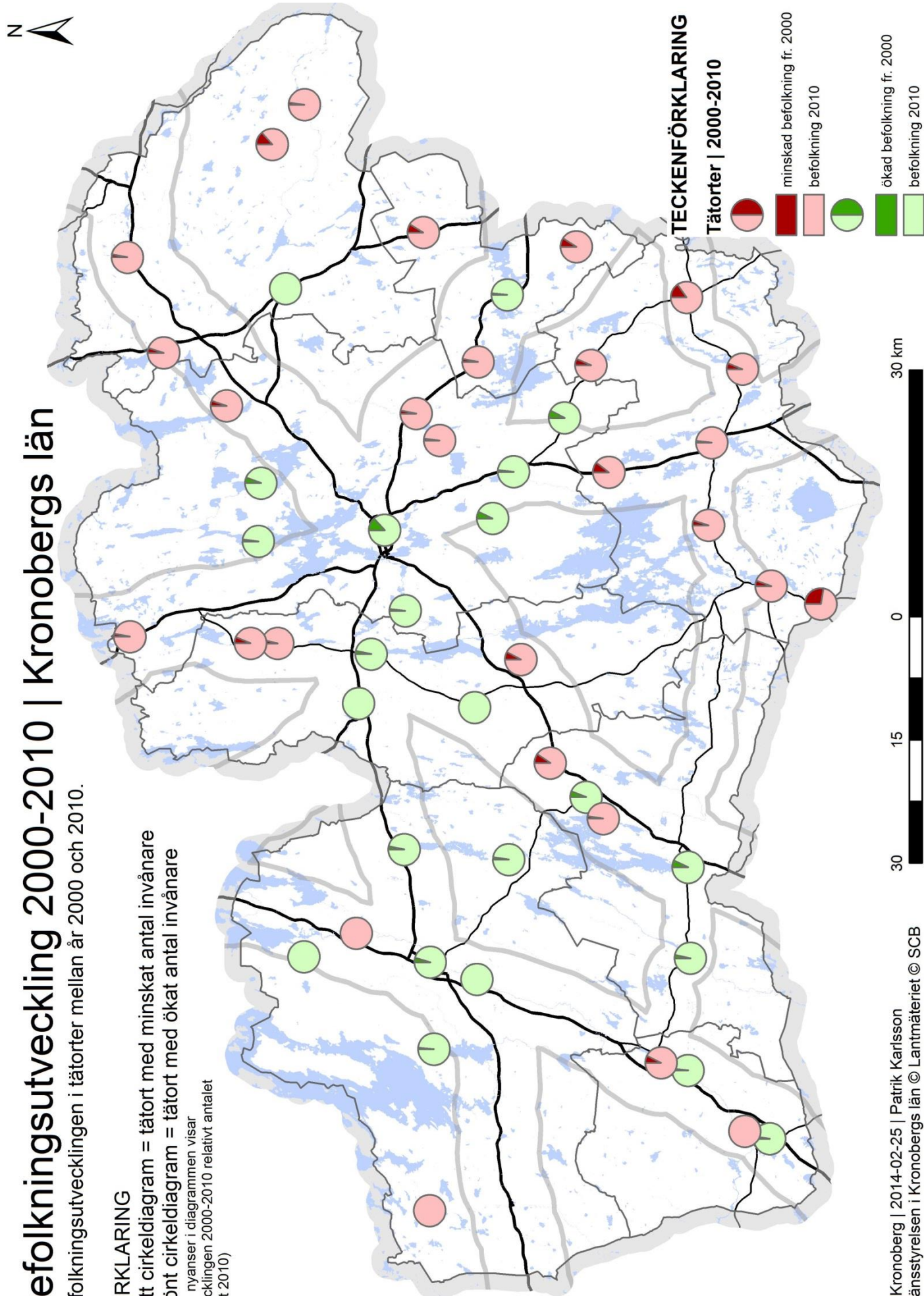
Befolkningsutvecklingen i tätorter mellan år 2000 och 2010.

FÖRKLARING

Rött cirkeldiagram = tätort med minskat antal invånare

Grönt cirkeldiagram = tätort med ökat antal invånare

(Två nyanser i diagrammen visar utvecklingen 2000-2010 relativt antalet totalt 2010)

Lst Kronoberg | 2014-02-25 | Patrik Karlsson
© Länsstyrelsen i Kronobergs län © Lantmäteriet © SCB

Medelålder och åldersfördelning | Kronobergs län

Medelålder i församlingar samt åldersfördelning i tätorter i Kronobergs län (2012).

FÖRKLARING för tätorter (cirkeldiagram)

Grönt = andelen i ålder 19 år och yngre

Blått = andelen i åldern 20 - 64 år

Rött = andelen i ålder 65 år och äldre

FÖRKLARING församlingar

Församlingar klassificerade

i fem nivåer; medelålder

mellan 35,9 - 49,2 år.

TECKENFÖRKLARING

Bufferzon för stråk

Medelålder per församling

medelålder (år)

35,9 - 38,0

38,1 - 40,0

40,1 - 42,0

42,1 - 44,0

44,1 - 49,2

Åldersfördelning, tätorter

< 19 år

20 - 64 år

65 år >

30 15 0 30 km

Lst Kronoberg | 2013-11-24 | Patrik Karlsson
© Länsstyrelsen i Kronobergs län © Lantmäteriet © SCB

Dagligvaruhandel 2013 | Kronobergs län

Tillgänglighetsanalys 2014

Avstånd i körsträcka (1 km - 30 km) till en dagligvaruhandel (2013).

Underlag för nedanstående kalkyl är befolkning i rutor 0,25 km².

Av Kronobergs läns invånare har:

108 000 max 1 km till dagligvaruhandel,

49 000 mellan 1-5 km,

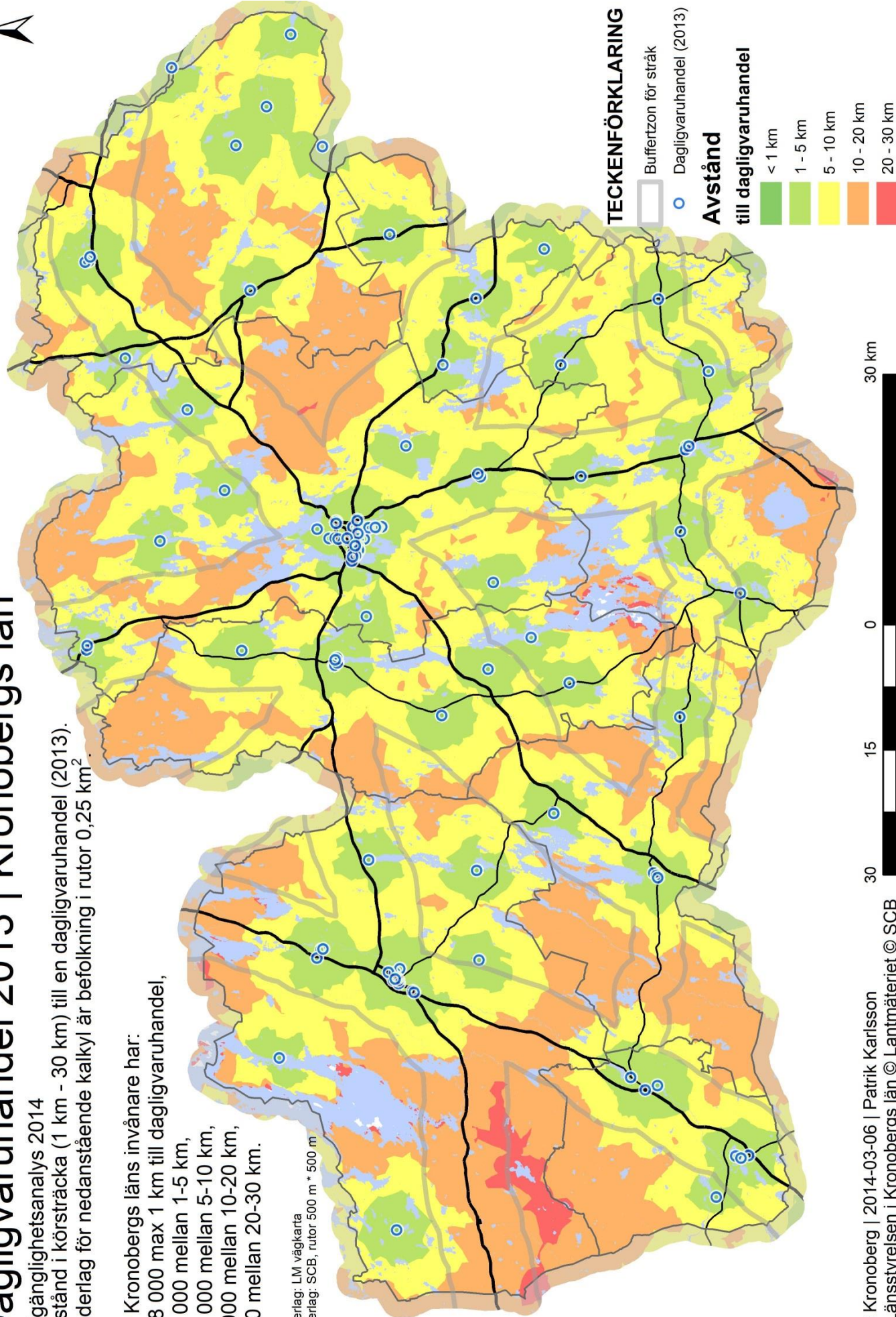
21 000 mellan 5-10 km,

7 000 mellan 10-20 km,

200 mellan 20-30 km.

Underlag: LM vägkarta

Underlag: SCB, rutor 500 m * 500 m

Lst Kronoberg | 2014-03-06 | Patrik Karlsson
© Länsstyrelsen i Kronobergs län © Lantmäteriet © SCB

Dagligvaruhandel 1994 | Kronobergs län

Tillgänglighetsanalys 2014

Avstånd i körsträcka (1 km - 30 km) till en dagligvaruhandel (1994).

Underlag för nedanstående kalkyl är befolkning på fastighetsnivå.

Av Kronobergs läns invånare 1994 hade:

89 000 max 1 km till dagligvaruhandel,

70 000 mellan 1-5 km,

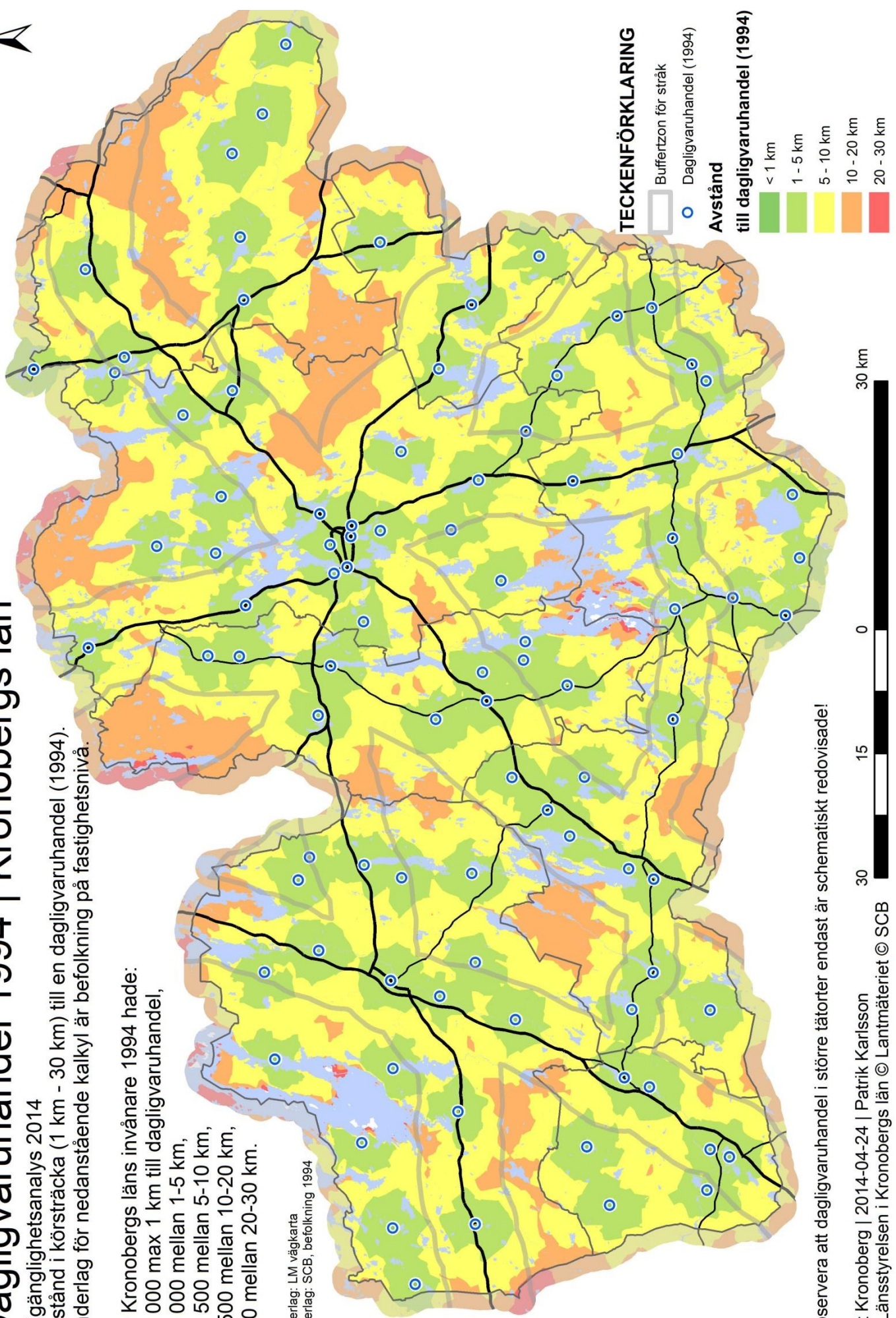
17 500 mellan 5-10 km,

2 500 mellan 10-20 km,

100 mellan 20-30 km.

Underlag: LM vägkarta

Underlag: SCB, befolkning 1994

Observera att dagligvaruhandel i större tätorter endast är schematiskt redovisade!

Lst Kronoberg | 2014-04-24 | Patrik Karlsson

© Länsstyrelsen i Kronobergs län © Lantmäteriet © SCB

Dagligvaruhandel 1983 | Kronobergs län

Tillgänglighetsanalys 2014

Avstånd i körsträcka (1 km - 30 km) till en dagligvaruhandel (1983).

Underlag för nedanstående kalkyl är befolkning (1986) per km².
Inom tätort per rutor om 250 m.

Av Kronobergs läns invånare 1986 hade:

86 000 max 1 km till dagligvaruhandel (1983),

70 000 mellan 1-5 km,

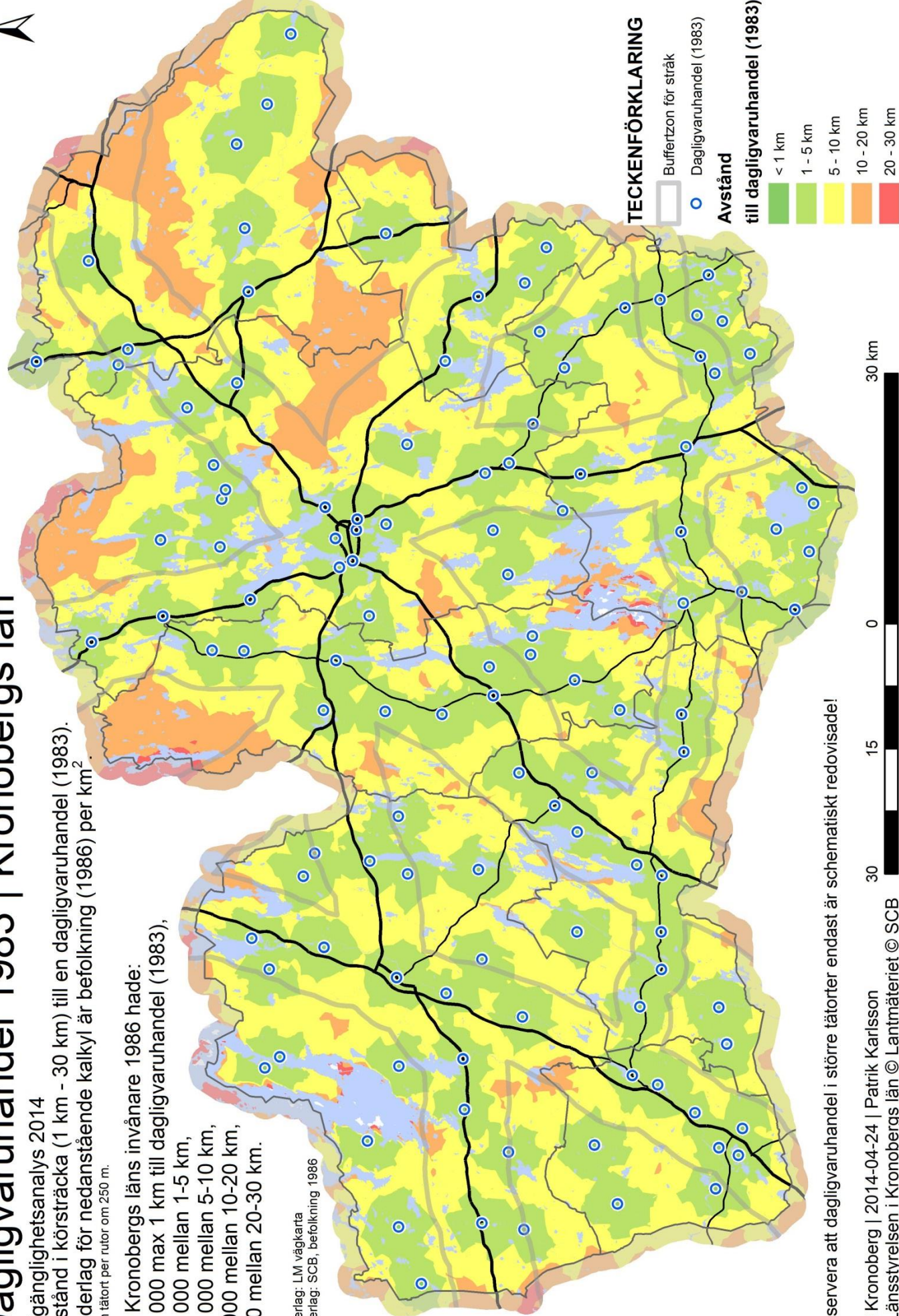
15 000 mellan 5-10 km,

2 000 mellan 10-20 km,

100 mellan 20-30 km.

Underlag: LM vägkarta

Underlag: SCB, befolkning 1986

Observera att dagligvaruhandel i större tätorter endast är schematiskt redovisade!

Lst Kronoberg | 2014-04-24 | Patrik Karlsson

© Länsstyrelsen i Kronobergs län © Lantmäteriet © SCB

Dagligvaruhandel 1994-2013 | Kronobergs län

Tillgänglighetsanalys 2014

Utvecklingen av dels tillgänglighet till dagligvaruhandel (1994-2013) och dels befolkningen (1994-2012).

Av invånarna i Kronobergs län 1994 respektive 2012 hade:
89 % respektive 85 % max 5 km till dagligvaruhandel,
1 % respektive 4 % mer än 10 km.

Motsvarande siffror för 65 år+

1994 86,5 %

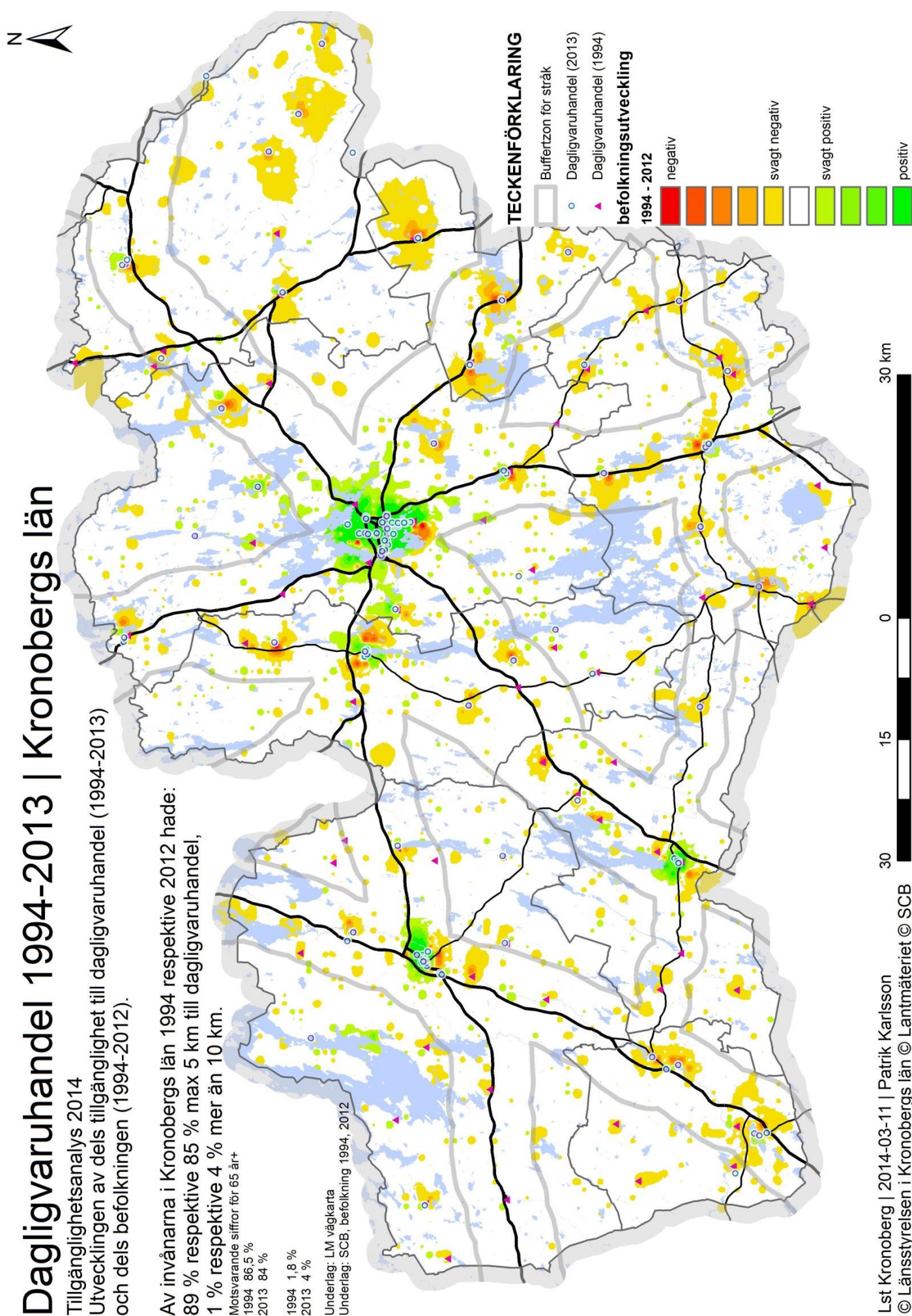
2013 84 %

1994 1,8 %

2013 4 %

Underlag: LM vägkarta

Underlag: SCB, befolkning 1994, 2012

Lst Kronoberg | 2014-03-11 | Patrik Karlsson
© Länsstyrelsen i Kronobergs län © Lantmäteriet © SCB

Drivmedel 2012 | Kronobergs län

Tillgänglighetsanalys 2014

Avstånd i körsträcka (1 km - 30 km) till en drivmedelstation (2012).

Underlag för nedanstående kalkyl är befolkning i rutor 0,25 km².

Av Kronobergs läns invånare har:

157 000 max 5 km till drivmedelstation,

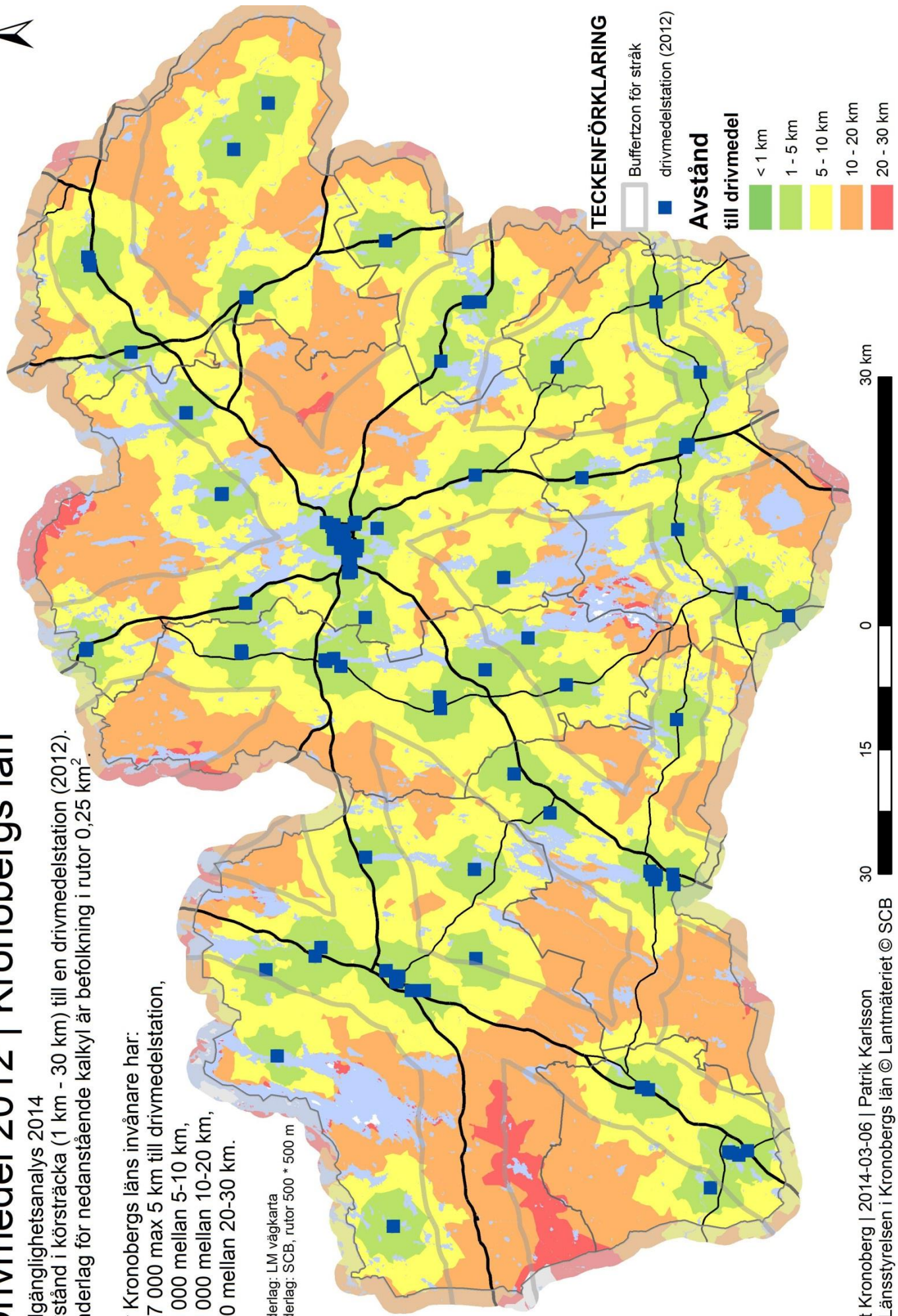
18 000 mellan 5-10 km,

10 000 mellan 10-20 km,

200 mellan 20-30 km.

Underlag: LM vägkarta

Underlag: SCB, rutor 500 * 500 m

Lst Kronoberg | 2014-03-06 | Patrik Karlsson
© Länsstyrelsen i Kronobergs län © Lantmäteriet © SCB

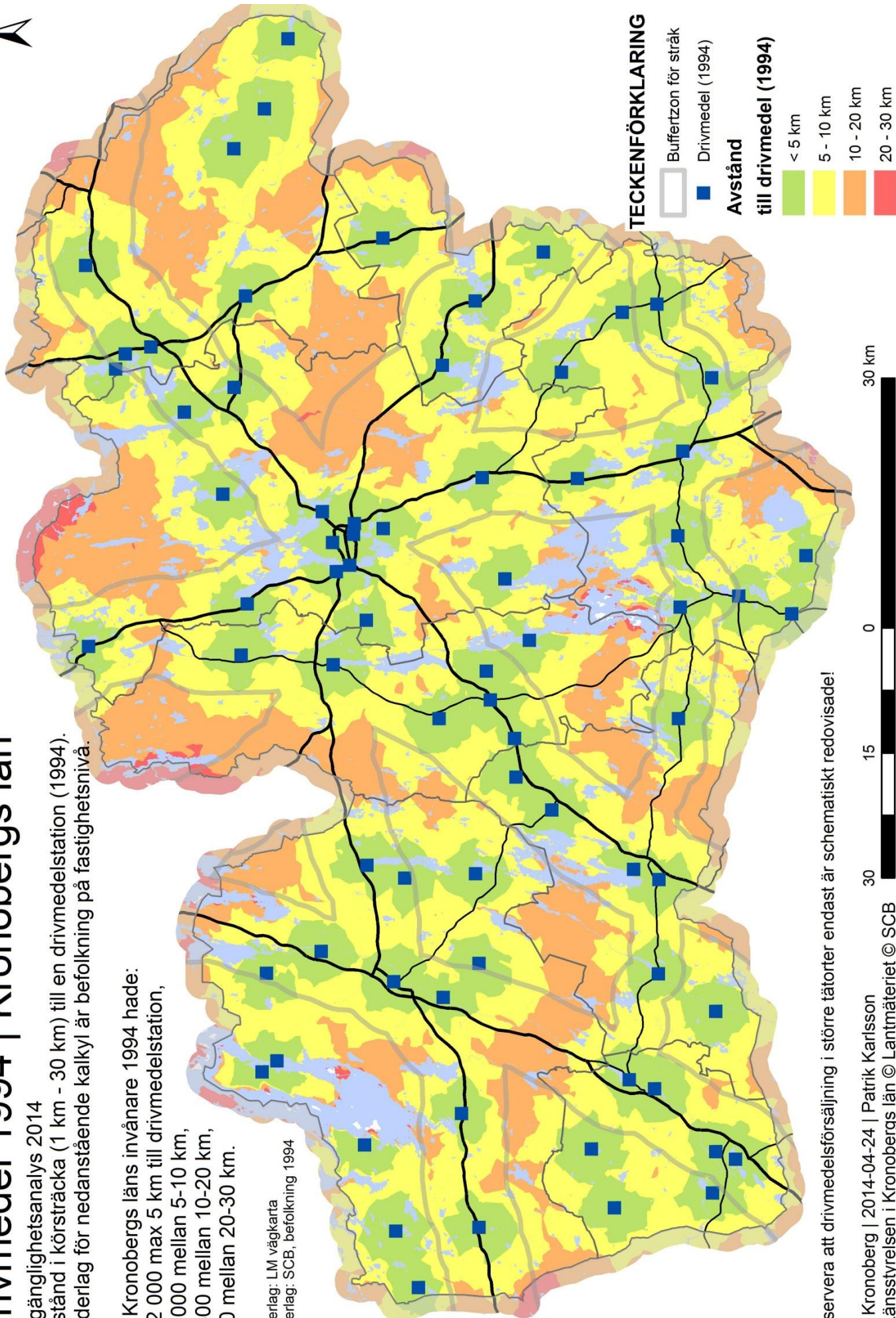
Drivmedel 1994 | Kronobergs län

Tillgänglighetsanalys 2014

Avstånd i körsträcka (1 km - 30 km) till en drivmedelstation (1994).
Underlag för nedanstående kalkyl är befolkning på fastighetsnivå.

Av Kronobergs läns invånare 1994 hade:
152 000 max 5 km till drivmedelstation,
21 000 mellan 5-10 km,
6 500 mellan 10-20 km,
100 mellan 20-30 km.

Underlag: LM vägkarta
Underlag: SCB, befolkning 1994

Observera att drivmedelsförsäljning i större tätorter endast är schematiskt redovisade!

Lst Kronoberg | 2014-04-24 | Patrik Karlsson

© Länsstyrelsen i Kronobergs län © Lantmäteriet © SCB

Drivmedel 1983 | Kronobergs län

Tillgänglighetsanalys 2014

Avstånd i körsträcka (1 km - 30 km) till en drivmedelstation (1983).

Underlag för nedanstående kalkyl är befolkning (1986) per km².
Inom tätort rutor om 250 m.

Av Kronobergs läns invånare 1986 hade:

144 000 max 5 km till drivmedelstation (1983),

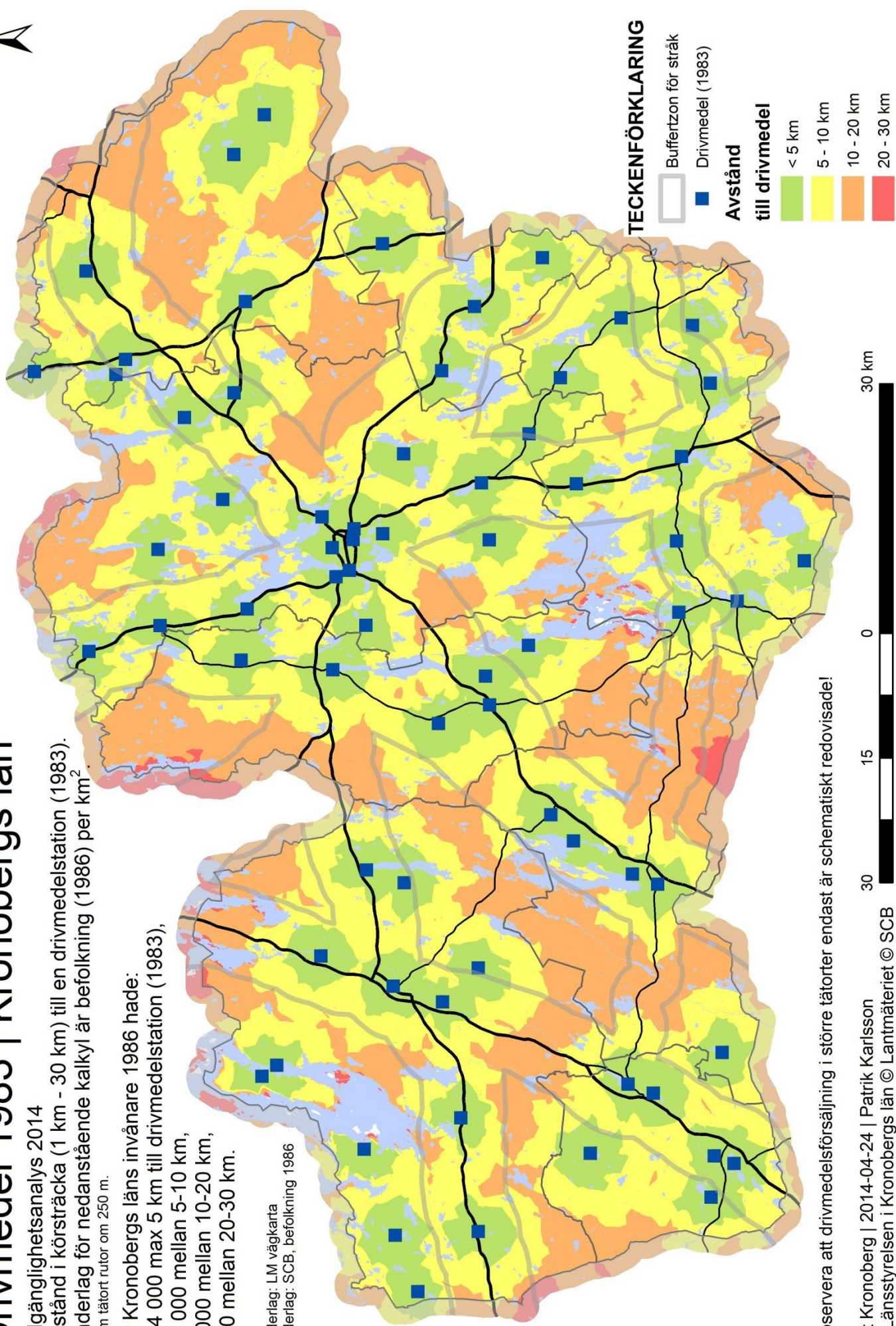
21 000 mellan 5-10 km,

8 000 mellan 10-20 km,

100 mellan 20-30 km.

Underlag: LM vägkarta

Underlag: SCB, befolkning 1986

Observera att drivmedelsförsäljning i större tätorter endast är schematiskt redovisade!

Lst Kronoberg | 2014-04-24 | Patrik Karlsson

© Länsstyrelsen i Kronobergs län © Lantmäteriet © SCB

Drivmedel 1994-2012 | Kronobergs län

Tillgänglighetsanalys 2014

Utvveckling av dels tillgänglighet till drivmedelsförsäljning (1994-2012) och dels befolkningen (1994-2012).

Av invånarna i Kronobergs läns 1994 respektive 2012 hade:
84,5 % respektive 85 % max 5 km till drivmedelstation,
4 % respektive 5,5 % mer än 10 km.

Motsvarande siffor för 65 år+

1994 82 %

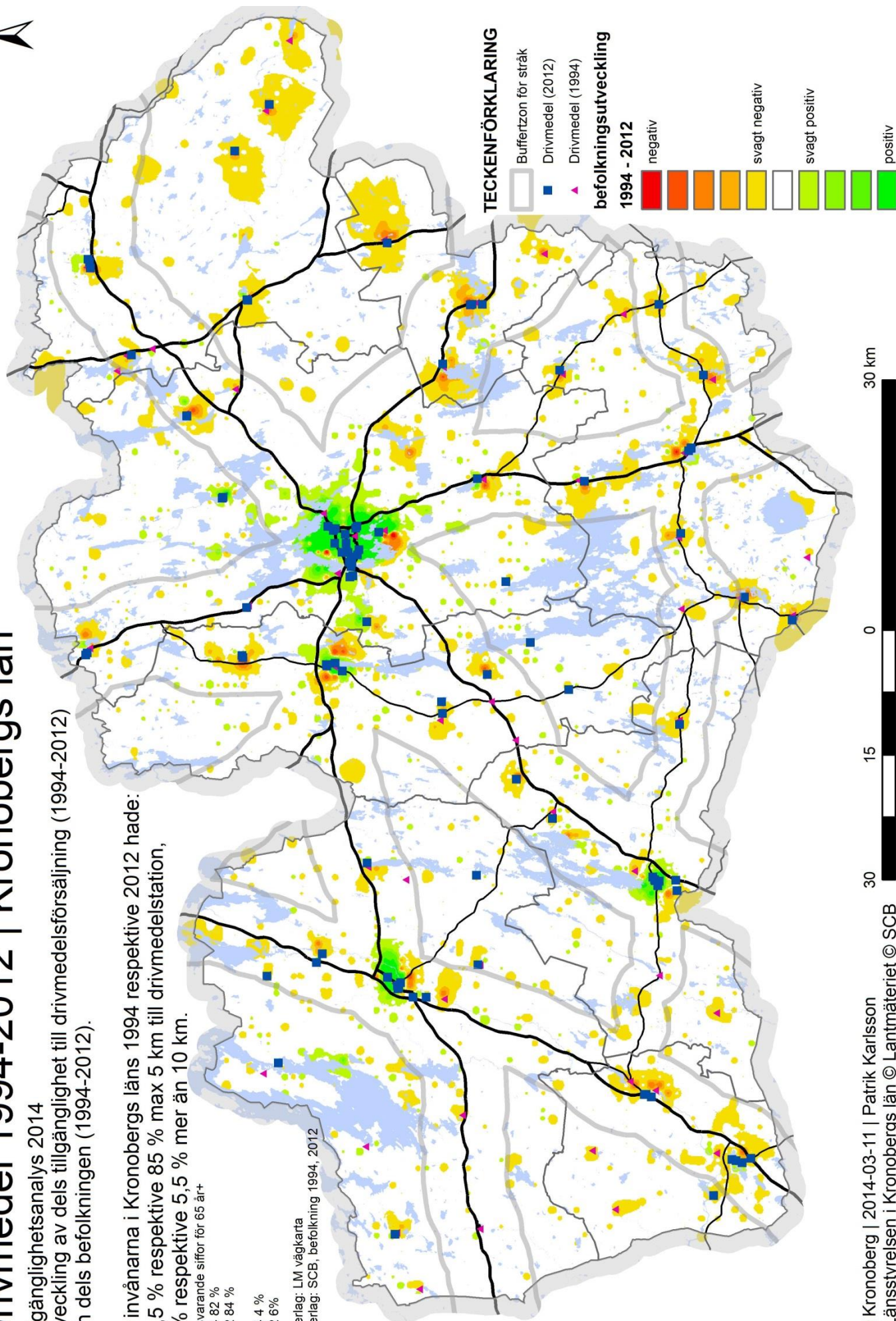
2012 84 %

1994 4 %

2012 6 %

Underlag: LM vägkarta

Underlag: SCB, befolkning 1994, 2012

Lst Kronoberg | 2014-03-11 | Patrik Karlsson
© Länsstyrelsen i Kronobergs län © Lantmäteriet © SCB

Vårdcentraler 2013 | Kronobergs län

Tillgänglighetsanalys 2014

Avstånd i körsträcka (1 km - 30 km) till en vårdcentral (2013).

Underlag för nedanstående kalkyl är befolkning i rutor om 500*500 m.

Av Kronobergs läns invånare har:

73 000 max 1 km till vårdcentral,

60 000 mellan 1-5 km,

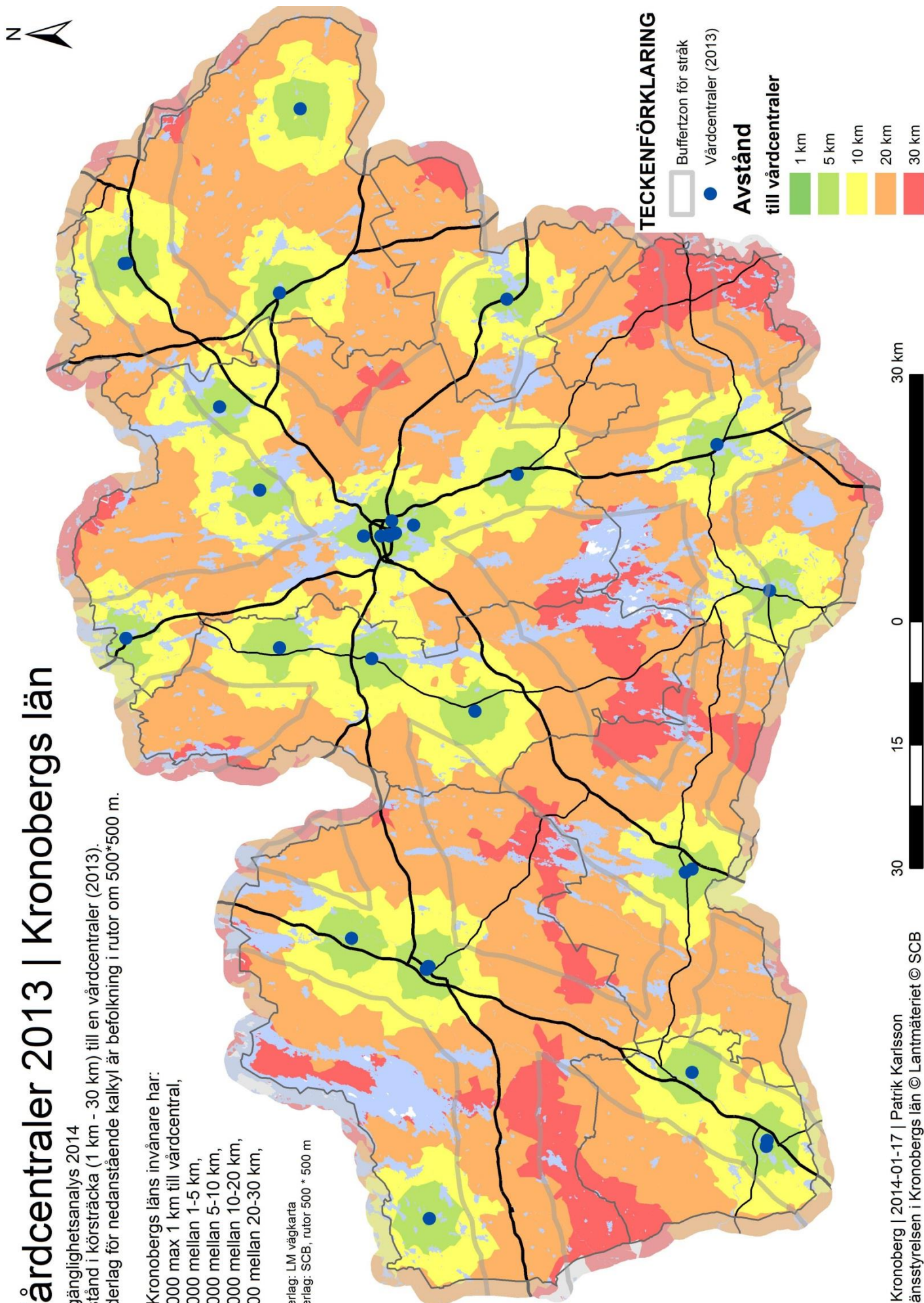
20 000 mellan 5-10 km,

31 000 mellan 10-20 km,

2 000 mellan 20-30 km,

Underlag: LM vägkarta

Underlag: SCB, rutor 500 * 500 m

Lst Kronoberg | 2014-01-17 | Patrik Karlsson
© Länsstyrelsen i Kronobergs län © Lantmäteriet © SCB

Vårdcentraler 1994 | Kronobergs län

Tillgänglighetsanalys 2014

Avstånd i körsträcka (1 km - 30 km) till en vårdcentral (1994).

Underlag för nedanstående kalkyl är befolkning på fastighetsnivå.

Av Kronobergs läns invånare 1994 hade:

120 000 max 5 km till en vårdcentral,

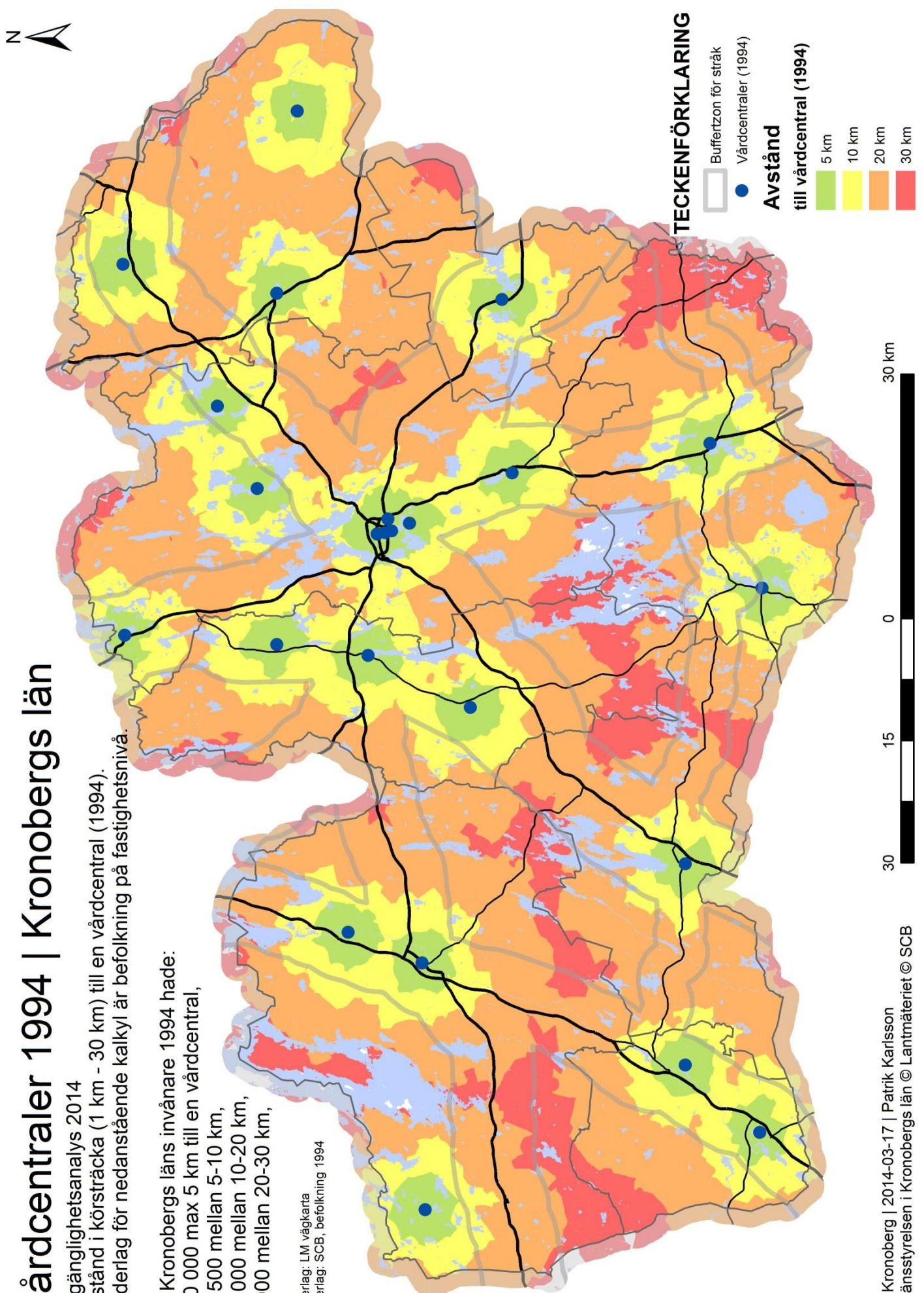
21 500 mellan 5-10 km,

35 000 mellan 10-20 km,

3 000 mellan 20-30 km,

Underlag: LM vägkarta

Underlag: SCB, befolkning 1994

Lst Kronoberg | 2014-03-17 | Patrik Karlsson
© Länsstyrelsen i Kronobergs län © Lantmäteriet © SCB

Vårdcentraler 1994-2013 | Kronobergs län

Tillgänglighetsanalys 2014

Utveckling av dels tillgänglighet till vårdcentral (1994-2013) och dels befolkningen (1994-2012).

Av invånarna i Kronobergs län 1994 respektive 2012 hade:

67 % respektive 72 % max 5 km till en vårdcentral,

25 % respektive 18 % mer än 10 km.

Motsvarande siffror för 65 år+

1994 62 %

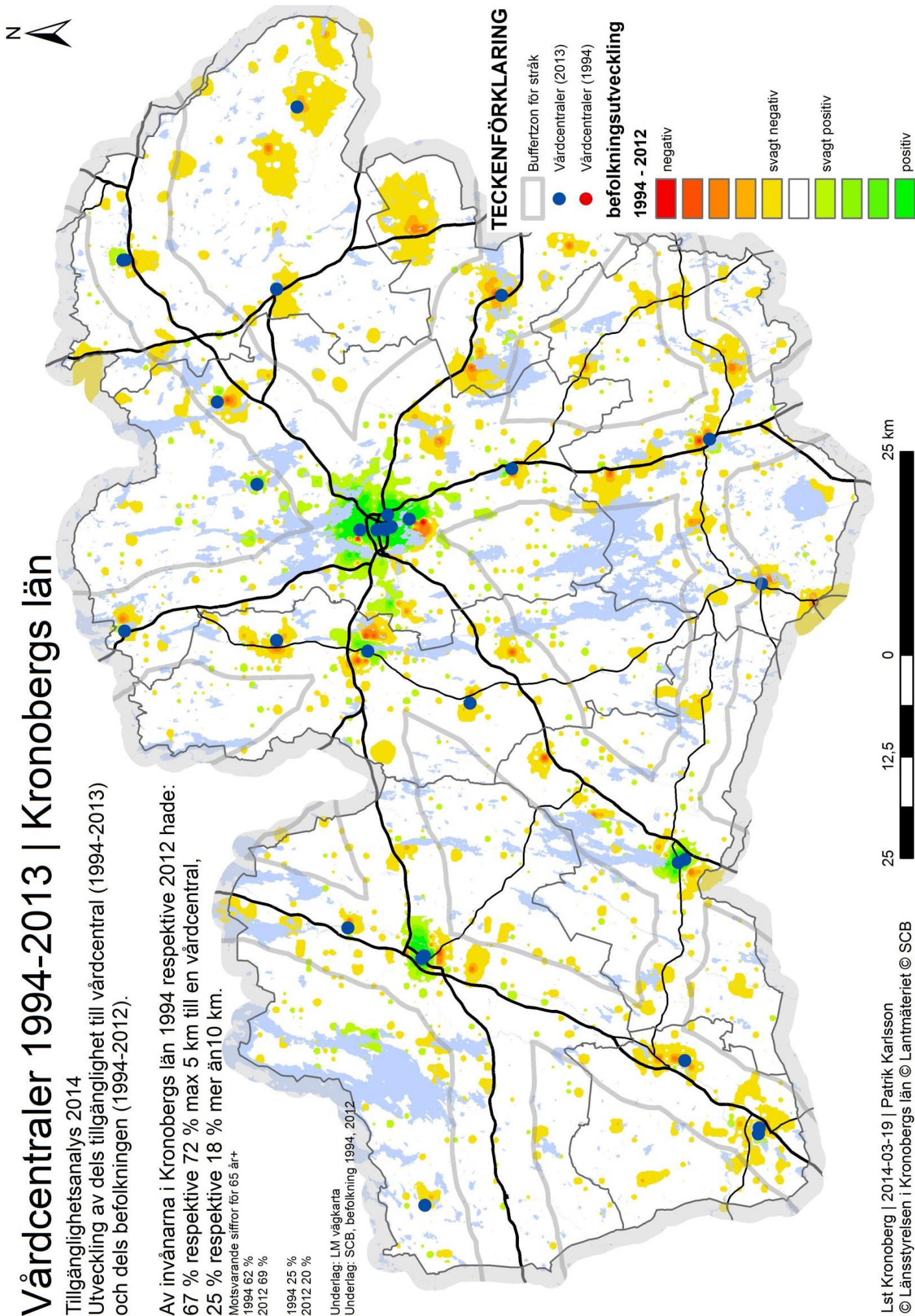
2012 69 %

1994 25 %

2012 20 %

Underlag: LM vägkarta

Underlag: SCB, befolkning 1994, 2012

Skolor 2013 | Kronobergs län

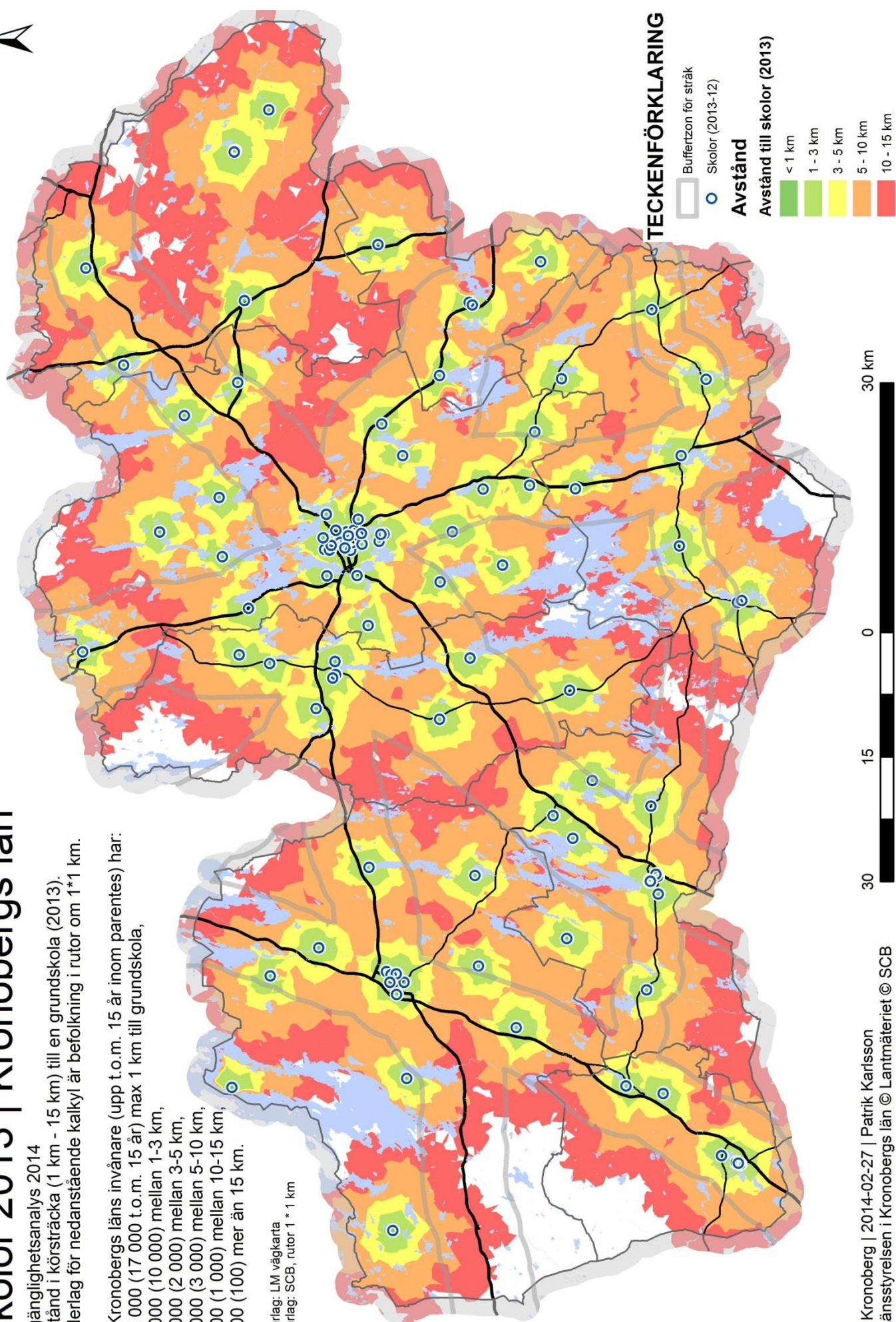
Tillgänglighetsanalys 2014

Avstånd i körsträcka (1 km - 15 km) till en grundskola (2013).
Underlag för nedanstående kalkyl är befolkning i rutor om 1*1 km.

Av Kronobergs läns invånare (upp t.o.m. 15 år inom parentes) har:
102 000 (17 000 t.o.m. 15 år) max 1 km till grundskola,
49 000 (10 000) mellan 1-3 km,
12 000 (2 000) mellan 3-5 km,
17 000 (3 000) mellan 5-10 km,
5 000 (1 000) mellan 10-15 km,
1 000 (100) mer än 15 km.

Underlag: LM vägkarta

Underlag: SCB, rutor 1 * 1 km

Lst Kronoberg | 2014-02-27 | Patrik Karlsson
© Länsstyrelsen i Kronobergs län © Lantmäteriet © SCB

Tillgänglighetsklassificering | Kronobergs län

Tillgänglighetsanalys 2014.

OBS, detta är endast en typ av tillgänglighetsklassificering med ett urval variabler!

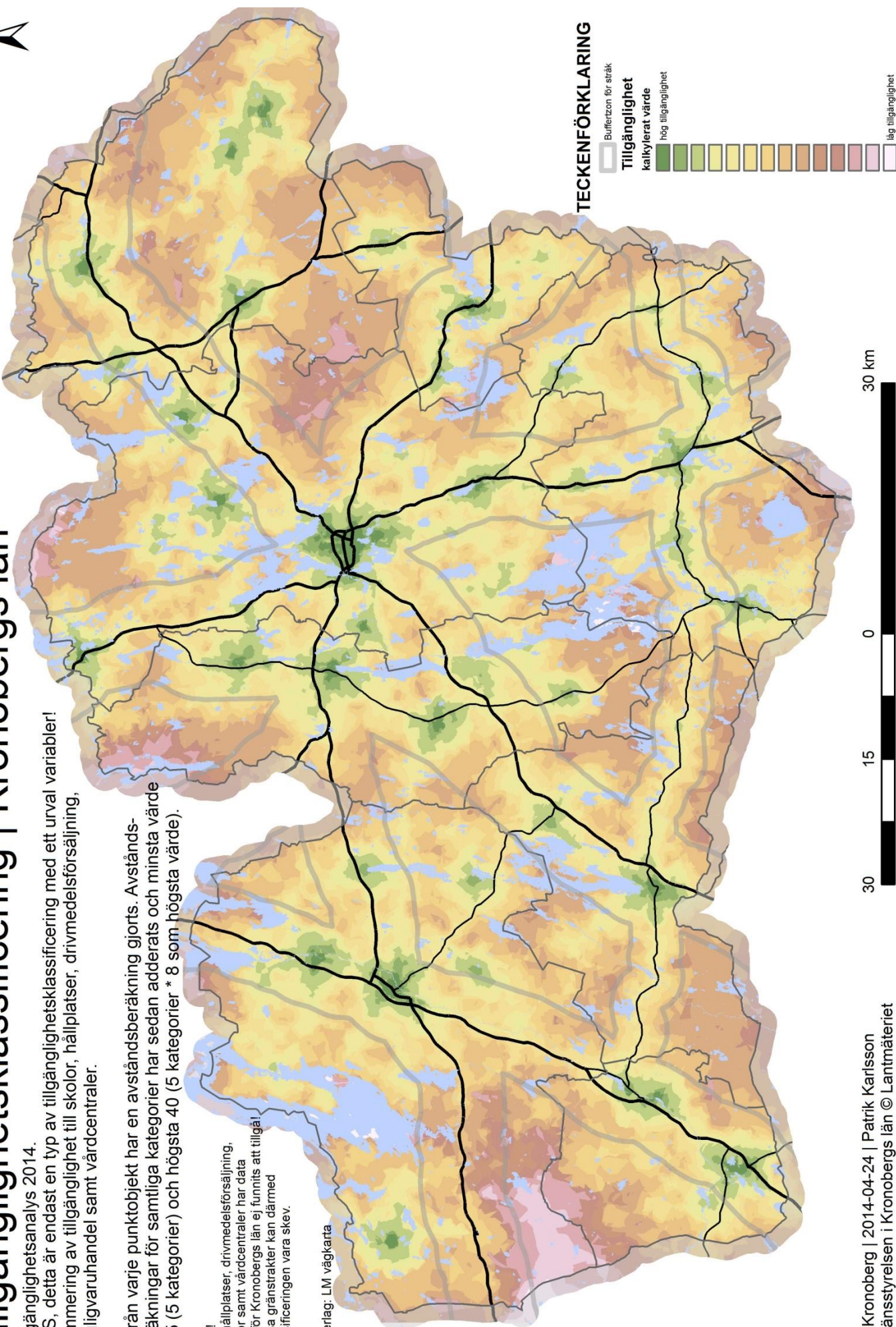
Summering av tillgänglighet till skolor, hållplatser, drivmedelsförsäljning, dagligvaruhandel samt vårdcentraler.

Utifrån varje punktojekt har en avståndsberäkning gjorts. Avståndsberäkningar för samtliga kategorier har sedan adderats och minsta värde är 5 (5 kategorier) och högsta 40 (5 kategorier * 8 som högsta värde).

OBS!

För hållplatser, drivmedelsförsäljning, skolor samt vårdcentraler har data utanför Kronobergs län ej funnits att tillgå! I vissa gränstrakter kan därmed klassificeringen vara skev.

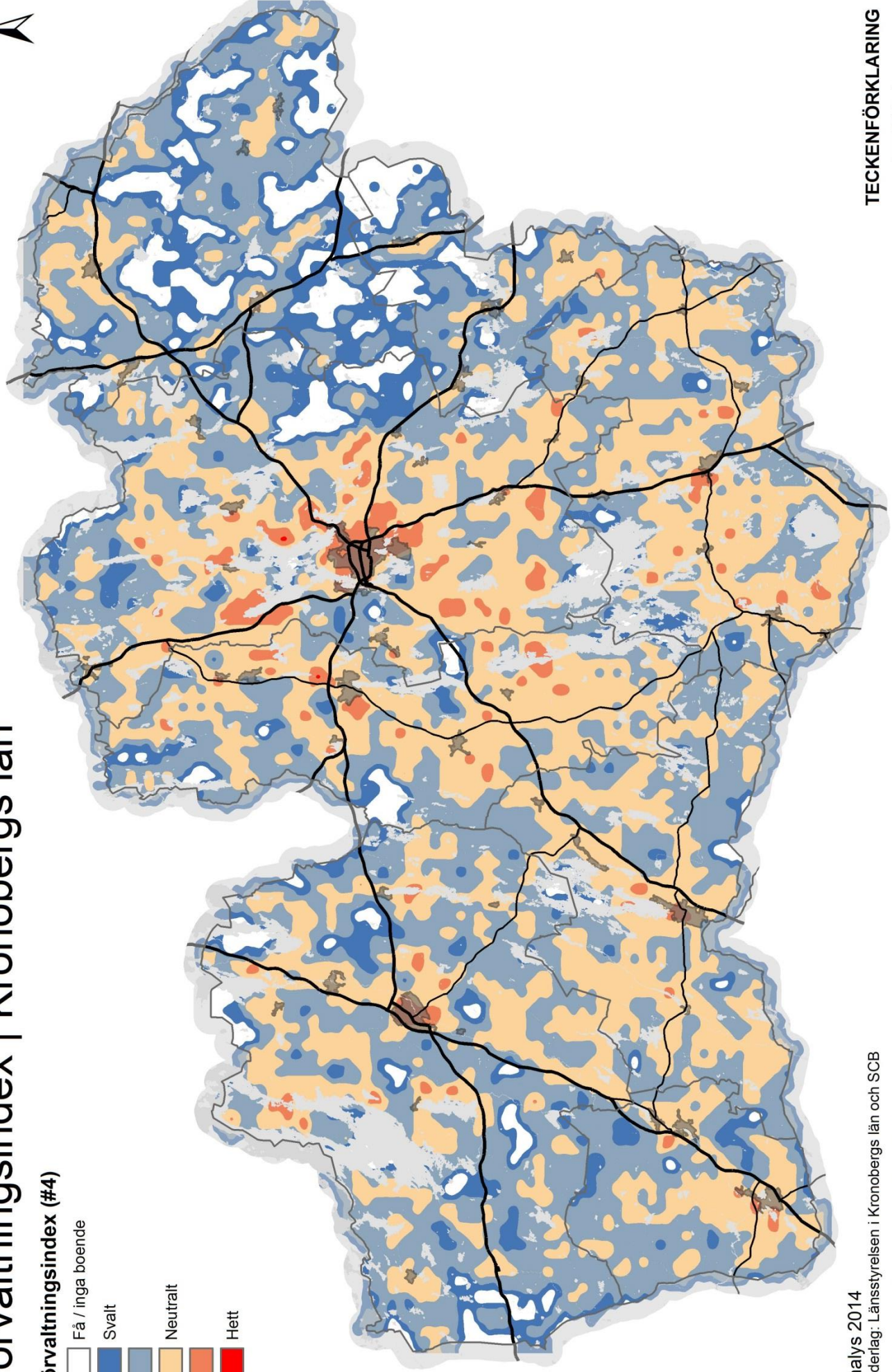
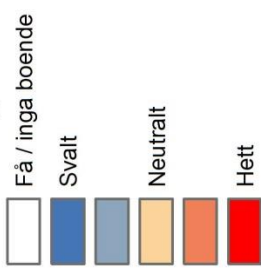
Underlag: LM vägkarta

Lst Kronoberg | 2014-04-24 | Patrik Karlsson
© Länsstyrelsen i Kronobergs län © Lantmäteriet

Förvaltningsindex | Kronobergs län

Förvaltningsindex (#4)

Analys 2014

Underlag: Länsstyrelsen i Kronobergs län och SCB

Lst Kronoberg | 2014-03-20 | Patrik Karlsson

© Länsstyrelsen i Kronobergs län © Lantmäteriet © SCB

TECKENFÖRKLARING

